

EESTI RAHVUSRAAMATUKOGU

TEGEVUSARUANNE 2009

TEGEVUSKAVA 2010

Autoriõigus – Eesti Rahvusraamatukogu, 2010

ISSN 1736-1702

SISUKORD

TÄHTSÜNDMUSED	4
HEA LUGEJA!	6
ORGANISATSIOON JA JUHTIMINE. PERSONAL	8
EELARVE JA RAHASTAMINE	12
KOGUD JA SÄILITAMINE	18
RAAMATUKOGU- JA INFOTEENUSED	22
ARENDUS- JA TEADUSTEGEVUS	34
KOOSTÖÖ	42
KULTUURITEGEVUS	47
PARLAMENDIRAAMATUKOGU	52
LISAD	
1. Näitarvud	59
2. Väljaanded	66
3. Publikatsioonid	71
4. Ettekanded	75
5. Näitused	79
6. Personal	83

TÄHTSÜNDMUSED 2009

2. jaanuar – avati 12 raamatukogu ühistööna valmiv Eesti artiklite andmebaas ISE
5. veebruar – RRI raamatukunsti-preemia *Kuldraamat* pälvisid kujundaja Kalle Müller ja illustraator Katrin Ehrlich
12. märts – VII emakeelepäeva seminar *Kas keelt saab taltsutada?*
14. märts – avati kirjanduse ja keele ajaveeb
24. märts – koostöös Pille Lille Muusikute Toetusfondiga alustati RRI fuajees kontserdisarja *Noorte Meistrite Akadeemia kammermuusika pooltund*
1. aprill – alustati kojulaenutusteenuse pakkumisega
8. aprill – Läti Vabariigi president Valdis Zatlers külastas riigivisiidi raames RRI ja avas näituse *Läti ajalugu karikatuurides*
22. aprill – näitus *Eesti rahvarõivas sõnas ja pildis* RRI kogudest, ilmus samateemaline 2010. aasta kalender
23. aprill – koostöös Riigikogu Kantseleiga ilmus tõlge Arend Lijphardi raamatust *Demokraatia mustrid: valitsemisvormid ja nende toimimine 36 riigis*
29. aprill – kunstide teabekeskuse 50. aastapäeva tähistati näitustega *Illustratsiooni võlu* ja *Muusikalisi aardeid Rahvusraamatukogust*
30. aprill – koostöös Riigikantseleiga korraldati ümarlaud *Eesti viis aastat Euroopa Liidus*
1. mai – asuti juhtima Euroopa Liidu projekti EuropeanaTravel, mille raames digiteeritakse RRI postkaardikogu
1. mai – peabibliograafina asus tööle Kristel Veimann
12. mai – esitleti väljaannet *Hugo Raudsepp. Bibliograafia*
- 13.–14. mai – RRI strateegilise arengukava koostamise seminar Kõrvemaal
15. mai – Friedrich von Schilleri 250. sünniaastapäevale pühendatud kontsert *Ood rõõmule*
20. mai – valmis *Eesti märksõnastik*, mis loodi RRI *Eesti üldise märksõnastiku* ja Tartu Ülikooli Raamatukogu märksõnastiku INGRID liitmisel
22. mai – avati joonistustriennaal *Manu propria*
27. mai – infopäev *Euroopa Parlamendi valimised 2009*
1. juuni – kogude direktorina asus tööle senine kogude arenduse osakonna juhataja Ülle Talihärm, kogude arenduse osakonna juhatajana asus tööle Kairi Felt
16. juuni – RRI nõukogu kinnitas Eesti Rahvusraamatukogu kogude kujundamise ja säilitamise tegevuskava aastani 2013
8. august – RRI töötajate suvematk Naissaarele
- 6.–8. august – rahvaraamatukogude 29. seminarilaager *Raamatukogu linnaruumis 21. sajandil* Pärnumaal

18.–19. august – teadusraamatukogude 20. suveseminar *Kultuuripärandi digitaalse säilitamise korraldamine* Palmses

1. september – säilitus- ja ennistusosakond ning köitmisosakond liideti kogude säilitamise osakonnaks, osakonnajuhatajana jätkab Kadi Kiipus

7. september – RRI naiskoor alustas 19. hooaega uue dirigendi Kristi Jagodini käe all

11. september – ilmus rahvusbibliograafia väljaanne *Eesti perioodika 1941–1944*

21. september – Edgar Valteri 80. sünniaastapäeva tähistati Edgar Valteri päevaga

1. oktoober – likvideeriti majandusosakonna postitalitus, tegevus ühitati asjaajamise osakonnaga

12.–13. oktoober – saksa köitekunstniku Hans-Peter Frölich'i seminar *Erinevad köitekonstruktsioonid*

13. oktoober – konverents *1989–2009: Ühine ajalugu, kaks vaatenurka*. Korraldajad Saksamaa Liitvabariigi Suursaatkond, Tallinna Saksa Kultuuriinstituut/Goethe Instituut, Konrad Adenaueri Fond, Rahvusraamatukogu

15. oktoober – RRI naiskoori ja Taani Aarhus Studiekor'i ühiskontsert

20. oktoober – RRI nõukogu kinnitas Rahvusraamatukogu strateegilise arengukava aastateks 2009–2013

20. oktoober – kõnekoosolek raamatukoguteenuse kvaliteediküsimustest ja RRI toimetiste allseeria *Informatsioon ja ühiskond* esimese väljaande *Teenuse kvaliteet – raamatukogutöö tulemuslikkuse näitaja* esitlus

26. oktoober – lugejatele avati RRI otsinguportaal

3. november – avati Tallinna 3. illustratsioonitriennaal *Pildi jõud*, triennaali peapremia võitis Varvara Alyai Venemaalt, RRI diplomi kunstnik Juss Piho

12. november – RRI IV oskuskeelepäev

18. november – IV rahvusvaheline GIS- ja geograafiapäev *Geograafia paneb paika*

27. november – rahvusvaheline seminar *Digitaalne mälu/Digital Memory* teemal *Autoriõigus ja digitaalse sisu kättesaadavaks tegemine*

8.–12. detsember – jõulukuu raamatunädal ja V kirjandusfoorum Paabeli raamatukogu *Kirjandus. Kas ja kuidas me teda näeme?*

11. detsember – RRI külastas Mehhiko suursaadik T.E. Agustin Gutierrez Canet ja andis üle 272 raamatust koosneva kinkekomplekti

22. detsember – nimetati aastate inimeseks kogude arenduse osakonna raamatukoguhoidja Maie Valm pikaajalise põhjaliku töö eest sundeksemplari hankimisel; aasta inimeseks parlamendiinfo keskuse juhtiv spetsialist Külli Solo raamatukogude ühise artiklite andmebaasi ISE käivitamise eest; aasta tegu oli kojulaenutuse käivitamine, eestvedaja Sirje Roogna. Esimest korda kuulutati välja aasta parim noor töötaja, selle nimetuse pälvis Kristiina Jaansen parlamendiinfo keskusest. Väärt kolleegiks valiti personaliosakonna juhataja Heli Naeris.

Hea lugeja!

2009. aasta jääb paljude jaoks tähistama aastat, millega seostuvad märksõnad majandussurutis ja eelarvekärped. 2008. aasta lõpuga võrrelduna vähenes Rahvusraamatukogu 2009. aasta eelarve koos omatulude langusega kokku 11,6%.

Majanduslikult kitsad ajad sunnivad märkimisväärselt kokku hoidma, leidma uusi, tõhusamaid lahendusi ülesannete täitmiseks ning tuletavad meelde koostöövajadust.

2009. aastal koostati Rahvusraamatukogu strateegiline arengukava aastani 2013, mis seab peaeesmärgiks arendada RRI e-raamatukogu tavaraamatukoguga võrdsele tasemele selle kõikides funktsioonides. Arengukava loomine oli oluline protsess ka organisatsiooni arengu seisukohalt, aidates seada ühiseid sihte ning luues ühtset meeskonnavaimu.

Raamatukogu kasutajate jaoks liikus Rahvusraamatukogu väga selgepiirilisel avatuse suunas, pikendades 2009. aasta algusest raamatukogu lahtiolekuaegu. Tähtsaim muudatus raamatukogu kasutamisel oli 1. aprillist teavikute kojulaenutuse laiendamine. Vaatamata vähendatud eelarvele pidas Rahvusraamatukogu oluliseks jätkata kogude täiendamist senises mahus, et tagada kasutajaile relevantset humanitaar- ja sotsiaalteaduste inforessursid ning kogude järjepidevus. Samuti täiendas Rahvusraamatukogu jõudsalt e-kogusid nii digiteerimise ja litsentside hankimise teel kui ka koostöös väljaandjatega trükieelsete failide kogumise kaudu.

Suure sammuna e-raamatukogu arendamisel avati 2009. aasta sügisel otsinguportaal. Sellega loodi parem juurdepääs Rahvusraamatukogu digitaalsetele ressurssidele, võimaldades üheaegset infootsingut kõigis raamatukogu arvutivõrgus kättesaadavates andmebaasides.

Eesti raamatukogude hea koostöönäitena alustas Rahvusraamatukogu koos üheteistkümne ELNET Konsortsiumisse kuuluva raamatukoguga artiklite bibliograferimist ühisesse Eesti artiklite andmebaasi *Index Scriptorum Estoniae* (ISE) Millenniumi keskkonnas. Oluline muudatus oli *Eesti üldise märksõnastiku* ja Tartu Ülikooli märksõnastiku liitmine ning *Eesti märksõnastikuks* arendamine koostöös Tartu Ülikooli Raamatukogu ja ELNET Konsortsiumiga.

Rahvusraamatukogu on aastaid tegutsenud aktiivse partnerina Euroopa arendusprojektides. 2009. aastast asuti juhtima Euroopa Liidu projekti EuropeanaTravel, mille raames digiteeritakse Rahvusraamatukogu postkaardikogu. Edukalt täideti projekti *TELPlus* eesmärgid – tähtsustati 245 000 lehekülge digiteeritud materjale ning korraldati projekti üldjuhtimist.

Heameelt valmistas 2009. aastal Eesti Rahvusraamatukogu toimetiste uue allseeria *Informatsioon ja ühiskond* esimese artiklikogumiku *Teenuse kvaliteet – raamatukogutöö tulemuslikkuse näitaja* avaldamine, mis kajastab Eesti ja Soome teadusraamatukogudes korraldatud teenuse kvaliteedi uuringute tulemusi. Olulise tähtsusega on 2009. aastal trükist ilmunud nimestik *Eesti perioodika 1941–1944*, mis täidab senised lüngad Eesti retrospektiivses rahvusbibliograafias. Rahvusraamatukogul on aastatepikkune viljakas kirjastamiskoostöö Riigikogu Kantseleiga, 2009. aastal avaldati tõlge Arend Lijphardi raamatust *Demokraatia mustrid: valitsemisvormid ja nende toimimine 36 riigis*.

Osavõtjaterohkeks kujunes, ning ohtrat positiivset tagasisidet pälvis Rahvusraamatukogu korraldatud järjekordne seminar *Digitaalne mälu=Digital Memory*, mis 2009. aastal oli pühendatud autoriõigusega seotud aktuaalsetele küsimustele.

Jätkuvalt mitmekülgne on meie kultuurikoostöö välisriikide esinduste ja loomeliitudega, nii mahtus 2009. aastassegi hulgaliselt ühiselt korraldatud näitusi, kontserte ja muid üritusi. Nii rahvusvaheline joonistustriennaal *Manu propria*, Tallinna 3. illustratsioonitriennaal *Pildi jõud* kui ka Pille Lille Muusikute Toetusfondi eestvedamisel alustatud kontserdisari *Noorte Meistrite Akadeemia kammermuusika pooltund*, on selle headeks näideteks.

Vaadates tagasi Rahvusraamatukogu 2009. aastale, võib kõigele vaatamata rahuldustundega tõdeda, et raamatukogu suutis täita püstitatud eesmärgid, tegutsedes avatuse ja koostöö vaimus, seda nii suhetes raamatukogu kasutajate ja partneritega kui ka raamatukogusiseselt.

Lugupidamise ja parimate soovidega

Janne Andresoo

Rahvusraamatukogu peadirektor

ORGANISATSIOON JA JUHTIMINE. PERSONAL

2009. aastal kuulusid **RRI nõukogu** koosseisu Riigikogu liikmed Igor Gräzin, Aadu Must (kuni 16.11), Georg Pelisaar (alates 17.11), Hannes Rumm ja Peeter Tulviste, Riigikogu Kantselei direktor Heiki Sibul ning Rahvusraamatukogu töövaldkondade tunnustatud asjatundjatena Marge Tiidus Riigiarhiivist ja Ilmar Vaaro TÜ Viljandi Kultuuriakadeemiast. Nõukogu esimees oli Peeter Tulviste ning aseesimees Heiki Sibul.

Nõukogu tähtsamad otsused:

- 17.03 – kinnitati 2009. aasta tulude-kulude eelarve, 2008. aasta tegevusaruanne ja 2009. aasta tegevuskava ning *Eesti Rahvusraamatukogu kasutuseeskirja* uus redaktsioon;
- 30.06 – kinnitati *Eesti Rahvusraamatukogu kogude kujundamise ja säilitamise tegevuskava aastani 2013*;
- 20.10 – kiideti heaks *Eesti Rahvusraamatukogu seaduse eelnõu projekt* ja edastati see menetlemiseks Riigikogu kultuurikomisjonile, kinnitati *Eesti Rahvusraamatukogu strateegiline arengukava aastateks 2009–2013*;
- 22.12 – kinnitati Eesti Rahvusraamatukogu 2010. aasta tulude-kulude eelarve.

Peadirektori käskkirjaga

- moodustati töörühm Rahvusraamatukogu seaduse eelnõu projekti väljatöötamiseks;
- likvideeriti välissuhete osakond iseseisva struktuuriüksusena alates 01.02;
- pikendati Rahvusraamatukogu lugemissaalide lahtiolekuaegu;
- moodustati ajakirja *Raamatukogu* toimetuskolleegium uues koosseisus;
- kehtestati struktuuriüksuste vahetu alluvus peadirektorile, tehnoloogiadirektorile, kogude direktorile, haldusdirektorile ja turundusjuhile;
- moodustati Eesti Rahvusraamatukogu teadusnõukogu uues koosseisus ning kinnitati teadusnõukogu põhimäärus;
- moodustati standardimise eksperdinõukogu uues koosseisus;
- moodustati kogude arenduse ja säilitusnõukogu ning kinnitati nõukogu reglement;

- moodustati rahvusbibliograafia ja kataloogimise eksperdinõukogu uues koosseisus;
- likvideeriti säilitus- ja ennistusosakond ning köitmisosakond, moodustati alates 01.09 kogude säilitusosakond ja kinnitati struktuuriüksuse põhimäärus;
- likvideeriti postitalitus iseseisva struktuuriüksusena alates 01.10 ja muudeti asjaajamisosakonna põhimäärust;
- kinnitati *Parlamendi lugemissaali teenuste kasutamise kord*;
- kinnitati *Digitaalsete tagatiskoopiate valmistamise juhend*;
- kinnitati *Eesti Rahvusraamatukogu infoturbe poliitika*.

Personal

Seisuga 31. detsember 2009 oli Rahvusraamatukogus **361 ametikohta ja 384 töötajat**, neist raamatukoguhoidjaid 284, kvalifitseeritud spetsialiste 48 ja teisi töötajaid 52. RRis töötas 2009. aastal ka üks vabatahtlik.

RRi kogude ja teiste inforessursside arendamise, säilitamise ja kättesaadavaks tegemise ühtse juhtimissüsteemi rakendamiseks loodi direksiooni koosseisu kogude direktori ametikoht. Seoses R Ri arvutivõrgu halduse ja hoolduse rühma komplekteerimisega, loodi infosüsteemide osakonna koosseisu süsteemadministraatori ametikoht.

Riigieelarvelise tegevustoetuse vähenemise ja eelarvekärbete tõttu koondati aasta jooksul 27 ametikohta ning tööleping lõpetati 22 töötajaga. Koondamisele eelnes personali rakenduse ja tööprotsesside analüüs. Korraldati ümber nii sisetöö ja teenuseid osutavate struktuuriüksuste töö kui ka haldustegevus.

Tööandja informeeris ametiühingu juhatust kõigist 2009. aasta koondamistest. 2009. aastal kehtis 2008. aastal sõlmitud ja 17.08.2009 muudetud kollektiivleping tööandja ja R Ri ametiühingu vahel aastateks 2008–2009, mis reguleeris täiendavaid kokkuleppeid tööaega, töötasustamist, preemiaid, toetusi ja hüvitisi, puhkusi, töötingimusi, töökaitset ja tööohutust, tööandja ja ametiühingu vahelisi suhteid puudutavas.

RR väärtustab kompetentset personali, mistõttu on nõuded töötajate oskustele ja teadmistele kõrged. Vastavalt võimalustele toetatakse ja soodustatakse teadmiste täiendamist, hariduse omandamist ning elukestvat õpet. RRis on 269 kõrgharidusega

töötajat (2009. aastal lisandus 4) ja 18 magistrikraadiga töötajat (lisandus 6). Kõrgharidust omandab 11 ja magistrikraadi 14 töötajat. Doktorõppes on 4 töötajat.

Töötajate täienduskoolitus

Olulisel kohal oli RRI juhtide ja spetsialistide planeerimisoskuse täiendamine. Koostöös firmaga ConsultIT toimus kolm seminari (13.–14.05, 10.06, 21.09), kus RRI töötajad täiustasid strateegiate koostamiseks ja elluviimiseks vajalikke teadmisi ning oskusi. Kolme-etapilise koolituse üheks eesmärgiks oli *RRI strateegilise arengukava aastateks 2009–2013* koostamine.

Samuti koolitati töötajaid raamatukogu põhiprotsesside – komplekteerimise, teavikute töötluse ja infotöö alal, sisekoolitustest oli mahukaim tabelarvutuse ja andmete analüüsi koolitus. Erialasaalide infospetsialiste koolitati asjakohastes valdkondades, võimaluse piires osaleti erialastel konverentsidel, seminaridel ja teabepäevadel.

2009. aastal toimunud, tööga rahulolu uuringus andsid RRI töötajad sisekommunikatsioonile hea hinnangu. Kõrgelt hinnati nii info sisukust kui ka vahendite rohkust. Aasta jooksul ilmus 46 numbrit infolehte ja raamatukogu konverentside erileht. Toimused regulaarsed infohommikud ning osakonnajuhatajate ja peaspetsialistide koosolekud, kus käsitleti organisatsioonile olulisi küsimusi. Toimused traditsioonilised ühisüritused. Tööga rahulolu uuringu tulemused olid küll positiivsed, kuid saadud tagasisidet tuleb detailsemalt analüüsida ning kaaluda esitatud ettepanekuid.

Väliskommunikatsiooni keskmes oli sõnum RRI lugejateenustest nii tava- kui ka e-raamatukogu mõistes ning strateegiline peaesmärk – panna e-raamatukogu toimima samaväärselt tavaraamatukoguga. Samuti teavitati järjepidevalt RRI kui kultuurikeskuse tegevusest. Toimus mitu sotsiaalse veebiga seotud suuremahulist uuendust, mis on tõstnud infolevi tulemuslikkust. Raamatukogu uudiseid levitatakse Twitteris ja Facebookis ning ilmumist alustas RRI uudiskiri, mis jõuab kord kuus ligi 20 000 raamatukogukasutajani. Emakeelepäevaks avati RRI keele- ja kirjandusetundjate *Kirjanduse ja keele ajaveeb*. Jätakuvalt oli tähelepanu all meediakoostöö, väljastati 60 pressiteadet, meediamonitoring kajastas ligi 300 uudist või sõnumit. RRI sisulist tööd kajastati pikemalt Vikerraadio, Kuku raadio ja ETV saadetes ning ajalehes Sirp.

2010. AASTAL ON KAVAS

- optimeerida teavikute reprodutseerimise töövoog;
- keskenduda väliskommunikatsioonis RRi teenuste ja otsinguportaali tutvustamisele uuendatud kodulehe kaudu;
- jätkata teeninduskoolitust ja sisekoolituste programmi täitmist;
- korraldada RRi töötajate täienduskoolitus teemadel: kultuurivarade säilitamine raamatukogudes, digitaalne säilitamine, raamatukoguhoidjate ja konservaatorite kutsekoolitus;
- viia läbi personalijuhtimise koolitus;
- koostada personali ja töörahulolu uuringu tulemustest johtuv meetmete plaan;
- uuendada ametinõuded.

EELARVE JA RAHASTAMINE

Aasta alguses oli RRI eelarve üldsumma 99 958 855 krooni. Võrreldes 2008. aasta lõpuga vähenes riigieelarveline toetus 6 658 545 krooni. 1. märtsil võeti Riigikogus vastu negatiivne lisaeelarve, millega riigieelarveline toetus vähenes 3 879 965 krooni. Teine negatiivne lisaeelarve juulis, vähendas riigieelarvelist toetust veel 1 436 493 krooni. Sihtrahastamine Euroopa Liidu infokeskusele vähenes aasta alguses 170 000 ja kärpega veel 90 270 krooni. Euroopa Komisjoni rahastatavate projektide toetused suurenesid kokku 157 616 krooni, sh lisandusid järgmised summad:

- projektile *Europeana Travel* 619 930 krooni
- projektile *eBooks on Demand* 601 448 krooni

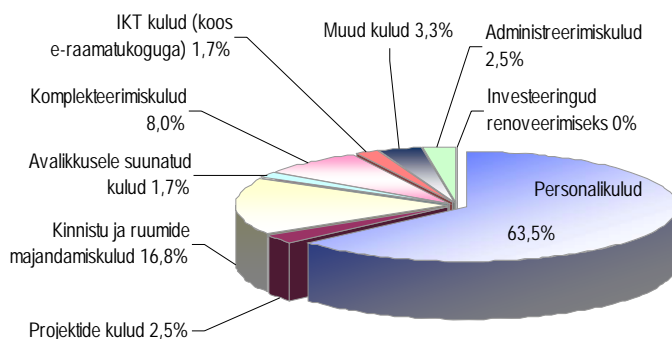
Koos omatuludega (-425 000 krooni) vähenes 2009. aasta eelarve 12 412 387 krooni (-11,6%) ja lõplikuks kogumahuks jäi 95 693 775 krooni.

Suuremad vähendamised olid:

- personalikulud -10 363 594 (-15%)
- administreerimiskulud -971 941 (-29%)
- IKT kulud -300 000 (-21%)
- teavikute ja andmebaaside komplekteerimise kulud -405 405 (-5%)

Personalikulude vähendamiseks võttis kogu kollektiiv nädala palgata puhkust ja koondati 26 ametikohta. Majandamiskulude kokkuhoiuks oli juulis kollektiivpuhkus. Investeeringuid hoone renoveerimiseks 2009. aastaks ei eraldatud.

Eelarve kulud 2009

2009. aastal osteti tevikuid (k.a andmebaaside litsentse) 7 874 918 krooni eest, sh

▪ riigieelarvelisest eraldisest	7 673 184
▪ ELi infokeskuse tegevuskuludest	188 181
▪ sihtfinantseeringutest	13 553

Komplekteerimiskulud jagunesid (sh litsentsid) 30% rahvus- ja 70% välisteavikute hankimiseks. Teavikute ja andmebaaside litsentside ostmise suhe oli 80:20.

Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia rahastamine jäi vaatamata riigieelarvelise eraldise ja Kultuuriministeeriumi finantseeringu vähendamisele 2008. aastaga samale tasemele – kokku **4 552 000 krooni**, seda tänu täiendavale rahastamisele Riigi Infosüsteemide Arenduskeskuse (RIA) poolt. RR sai rahalist toetust RIA struktuurifondide kaudu projektile „Kodanikuvärv Eesti digitaalse kultuuripärandi arhiivile”, mille eest töötatakse välja autentimissüsteem e-raamatukogu kasutajatele ja kasutajaliides arhiivile DIGAR. Rahastamisallikate järgi oli jaotus järgmine:

▪ riigieelarvelised eraldised	1 150 000
▪ majandustegevusest laekunud tulud	85 000
▪ RIA struktuurifond	840 000
▪ Kultuuriministeeriumi sihtfinantseering	1 748 000
▪ Euroopa Komisjonilt projekti DOD kaudu	314 000

▪ Haridus- ja Teadusministeeriumi sihtfinantseering ELNET Konsortsiumi kaudu	415 000
---	---------

Kulude jaotus sihtotstarbe järgi:

▪ IT-riistvara	1 510 000
▪ IT-tarkvara	2 390 000
▪ IKT muud kulud	652 000

Remonditöid teostati omateenitud vahendite arvelt. Suuremad tööd olid:

▪ toitlustuskompleksi remont	310 000
▪ tööruumide remont	525 000
▪ üüriruumide remont	146 000
▪ 4. korruse koridori lagede remont	91 000
▪ ventilaatorite ja sanitaartechnika väljavahetamine	87 000
▪ katuste remont	51 000
▪ lugemissaalide remont	54 000
▪ tualettruumide remont	85 000

Majandustegevusest laekuvaid tulusid kavandati 9 925 000 krooni (10% tuludest), tegelik laekumine oli 9 530 600. Majanduslanguse tõttu jäi saamata konverentsi- ja kopeerimisteenustelt planeeritud tulu. Rohkem laekus köitmis- ja kirjastusteenuse ning raamatukogukaartide müügi tulu.

Kuna riigieelarveline toetus vähenes, siis 27% majandamiskuludest kaeti omatulude arvelt.

Sihtotstarbelisi tulusid (v.a riigieelarvelised eraldised jooksvateks kuludeks ja põhivara soetamiseks) kavandati 3 882 268 krooni (4% tuludest). Tegelik sihtfinantseerimine oli 5 105 166 (5,3% tuludest). Rahastati alljärgnevat projekte ja tegevusi:

Riigikantseleilt:

▪ ELi infokeskusele	1 439 730
---------------------	-----------

Euroopa Komisjoni projektidele:

▪ <i>EoD (eBook on Demand)</i>	212 055
--------------------------------	---------

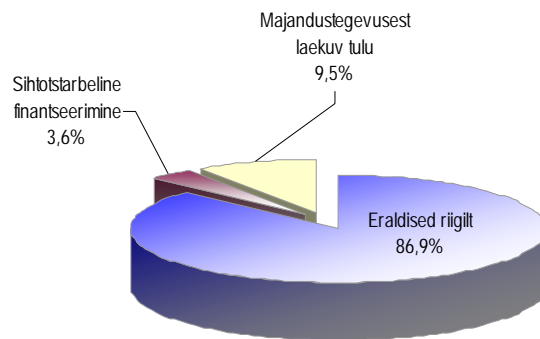
▪ <i>EuropeanaTravel</i>	228 480
▪ <i>TELplus</i>	705 538
Struktuuritoetus Riigi Infosüsteemide Arenduskeskuselt:	
▪ projektile <i>Kodanikuvärv Eesti digitaalse kultuuripärandi arhiivile</i>	936 523
Kultuuriministriumilt:	
▪ projektile <i>Digitaalne kultuuripärand 2007–2010</i>	1 400 000
▪ teadusraamatukogude suveseminari korraldamiseks	18 000
▪ riiklike raamatukogustandardite väljatöötamiseks	9 300
Haridus- ja Teadusministriumilt:	
▪ GIS- ja geograafia teabepäeva korralduskuludeks	26 000
Eesti Kultuurkapitalilt:	
▪ Edgar Valteri näituse korralduskuludeks	15 840
Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskuselt:	
▪ RRI naiskoori tegevuse toetuseks	7 700
Tallinna Kultuuriväärtuste Ametilt:	
▪ illustratsioonitriennaali korraldamiseks	50 000
▪ RRI naiskoori tegevustoetuseks	20 000
Tallinna Haridusametilt:	
▪ GIS- ja geograafia teabepäeva korraldamiseks	3 500
Tallinna Saksa Kultuuriinstituudilt:	
▪ Saksa saali kultuuriürituste toetuseks	23 500
▪ teadus- ja kultuurikohviku <i>Haydnist inspireeritud</i> läbiviimiseks	5 000
Saksa Liitvabariigi Suursaatkonnalt	
▪ illustratsioonitriennaali tööde tagasisaatmiseks	4 000

2010. aasta eelarve kinnitas Eesti Rahvusraamatukogu nõukogu 22. detsembril 2009
üldsummas 87 278 179 krooni. Tulud jagunevad järgmiselt:

▪ sihtotstarbelised eraldised riigieelarvest jooksvateks kuludeks	74 819 364
▪ sihtotstarbelised eraldised riieelarvest põhivara soetamiseks e-raamatukogule	500 000

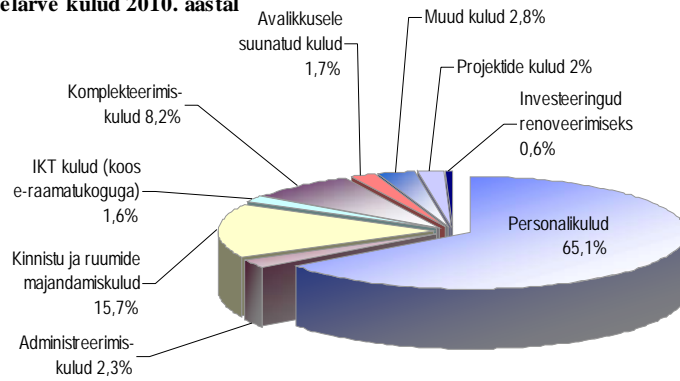
▪ sihtotstarbelised eraldised riigieelarvest, renoveerimiseks	500 000
▪ majandustegevusest laekuvad tulud	8 360 000
▪ sihtfinantseering ELi infokeskusele	1 310 153
▪ sihtfinantseering Euroopa Komisjonilt projektile <i>Europeana Travel</i>	886 490
▪ sihtfinantseering Euroopa Komisjonilt projektile <i>eBooks on Demand</i>	902 172

Eelarve tulud 2010. aastal

Võrreldes 2009. aastaga **vähenevad tulud kokku 8 415 596 krooni**, sh riigieelarveline eraldis 6 567 143 krooni (-8%). Investeeringuteks eraldati riigieelarvest renoveerimiseks 500 000 krooni ja e-raamatukogule 500 000 krooni. Omatulud vähenevad 1 565 000 krooni, sh konverentsiteenuste tulud 800 000, kopeerimis- ja skaneerimisteenused 330 000, raamatukogukaartide müügitulu 75 000, kirjastamisteenused 200 000 ja koolitusteenused 100 000 krooni. Tulude vähenemine on tingitud nõudluse langusest ning uute tehnoloogiate kasutuselevõtmisest (nt ID-kaardiga lugejaks registreerimisel kaovad raamatukogukaardid). Omatulud moodustavad kogutuludest 11%. Seoses projekti *TELplus* lõppemisega vähenevad Euroopa Komisjoni projektitulud (563 606 krooni). Sihtfinantseering ELi infokeskusele väheneb 219 847 krooni.

Eelarve kulud 2010. aastal

Vähendatud on kõiki kuluartikleid, v.a töötuskindlustusmaks, mille määr suurenes 1,4%-ni. Investeeringuteks lisandunud 500 000 krooni võimaldab uue serveriruumi osalist väljaehitust.

Kõige rohkem vähenevad personalikulud (-3 989 642 krooni), mistõttu koondatakse 10 ametikohta ning kõik töötajad võtavad nädala tasustamata puhkust. Samuti on RR juulis kollektiivpuhkusel.

KOGUD JA SÄILITAMINE

Komplekteerimine

Aasta jooksul täienes **rahvusteaviku arhiiv** 13 403 raamatu jm teavikuga ning 1 948 perioodilise väljaande aastakomplektiga. Järelkomplekteerida suudeti varasematel aastatel laekumata jäänud trükiste sündeksemplare, nagu *Ugandi (1997–2009)*, *Paldiski (2007–2009)*, *Kuhjaverre Külaleht (1999–2001, 2008)*.

Oksjonitelt ja eraisikutelt osteti 200 vanema trükise, 33 noodi ja 120 kaardi esmaeksemplari.

Kogu täiendati Eestis vähe säilinud ja haruldaseks muutunud trükistega: omaaegsete seltside ja ühistute põhikirjad ja tegevusaruanded, näituste nimekirjad, kalendrid, laulikud, aabitsad, lasteraamatud, pisitrükised, ajakirjade ja ajalehtede üksiknumbrid, noodid, kaardid jm.

Eestikeelne harulduste kogu täienes mitme, kogus seni puuduva, trükisega: *Õnsa Lutterusse Katekismusse Õppetus* (Tallinn, 1782), baltisaksa päritolu eesti jutukirjaniku Peter August Friedrich von Mannteuffeli (1768–1842) karskussisuline jutustus *Willem Navi ello-päwad* (Tallinn, 1839) ja lõunaestikeelne seadusandlik väljaanne *Sure Keisri-härä polest kinnitud seäduste-täitmisse tükkid* (Riia, 1845).

Kogusse lisandus ka kolm tähelepanuväärset noodikäsitäkirja – G. Fr. Händeli *Rinaldo*. London, 1711; Fr. Chr. Brenneri *Zwei geistliche und fünf weltliche Gesänge*. Dorpat, 1878; *Kügelgeni laulualbum*. Eesti, 183?.

Venemaa Teaduste Akadeemia Raamatukogust osteti nelja ainsa teadaoleva ja seal säilitatava eestikeelse raamatu digitaalkoopiad, millest *Katekismusse Õppetusse Selletus üllespandud, Küssimiste ja Kostmiste Sannadega* (Tallinn, 1757) oli retrospektiivses rahvusbibliograafias registreerimata. Lisaks osteti teadaolevalt esimeste Eestis trükitud tekstiililustratsioonidega raamatute digitaalkoopiad: saksakeelsed *Evangelia und Episteln* (Tallinn, 1671) ja *Der Kleine Catechismus* (Tallinn, 1672).

Kaardikogusse lisandusid Soome lahe merekaardid Vainlo-Narva (1934) ja Naissaar-Ristna (1927) ning A. Grenzteini *Suur Euroopa sõjakaart* (1915). Arvukalt lisandus nõukogudeaegseid Kindralstaabi nn salastatud kaarte ja tiheasustusalade (linnade) plaane.

Muusikakogusse annetas muusikateadlane Avo Hirvesoo 20 unikaalset väliseesti heliplaati.

Kunstikogusse kinkisid raamatuillustraatorid seoses RRI juubeliga 37 originaal-illustratsiooni. Jüri Hain ja Maret Olvet annetasid 49 eksliibrist.

Eraarhiivide registris on 34 isiku- ja muud arhiivi. 2009. aastal lõpetati Villu Tootsi isikuarhiivi korrastamine. Täienesid kultuurilooline ja väliseestlaste dokumentide kollektsioon ning Raimo Pullat lisas dokumente oma isikufondi.

Väliskirjanduse kogusse komplekteeriti üle 10 000 väliseaviku (raamat, auvis, elektrooniline teavik, kaart, noot), 857 ajakirja ja 45 ajalehte. Tähelepanuväärseimaks ja välisraamatutest vanimaks hangitud teavikuks oli 1706. aastal Halles kaitstud Tallinna apteekri ja linnaarsti Johannes Burchart V (1683–1738) doktoridissertatsioon *Dissertatio medica inauguralis de haereditaria dispositione ad varios affectus* (Halle, 1706).

Saksa, Šveitsi ja Austria saalide kogude täiendamist toetasid vastavate riikide saatkonnad, erinevad asutused ja organisatsioonid. Rahvusvaheliste organisatsioonide teavikuid lisandus kogusse 1339 ja Maailmapank läks üle vaid e-väljaannete levitamisele.

Jätkuvalt vähenes trükitud välisajakirjade nimetuste arv, sest ajakirjad jätkavad ilmumist võrguväljaannetena ja on kättesaadavad hangitud litsentsiandmebaasides.

Kogud ja säilitamine

2009. aastal kinnitas RRI nõukogu uue kogude ja säilitamise strateegilise dokumendi *Eesti Rahvusraamatukogu kogude kujundamise ja säilitamise tegevuskava aastani 2013*. Tegevuskava keskendub eelkõige rahvusteavikute säilituseksemplaridele ning määratleb kogude kujundamise ja säilitamise arendusmeetmed ja -tegevused, mis on aluseks raamatukogu juhtimise ja rahastamise iga-aastasele kavandamisele. Tegevused on kavandatud prioriteetide alusel, nagu hävimisohus ja RRis puuduvate rahvusteavikute väljaselgitamine, nende järelkomplekteerimine ja tagatiskoopiate valmistamine ning digitaalarhiivi DIGAR arendamine.

Jätkus järjepidev teavikute säilitustingimuste parendamine. Süstemaatiline puhastus ja trükiste seisukorra kontroll teostati hoidlates 1025 ja 2009 ning alustati hoidlas 2010 – kokku 2971 laudimeetrit koos teavikutega ning 3701 teavikuteta laudimeetrit. Lisaks

puhastati puhastusruumis 6656 teavikut lehtede arvuga 330 600 ja 328 vinüülplaati, millest 136 plaadil vahetati sise- ja ennistati välisümbrised ning 152 heliplaadimatriitsi koos ümbristega.

Valmistati 2502 ümbrist erimõõdulistele teavikutele, 30 säilitusümbrist mikrofilmidele ja 2 spetsiaalset säilitusümbrist Eesti trükise punase raamatu nimekirjas olevatele teavikutele.

Seoses Euroopa Liidu rahastatava digiteerimisprojektiga EuropeanaTravel vaadati läbi 3087 fotot ja trükipostkaarti, millest konserveeriti 408 fotot ja 171 trükipostkaarti. RRi kogudes konserveeriti 495 teavikut (13 950 lehte), 65 490 lehele tehti pisiparandusi ja valmistati 2012 köidet. Teostati üle aasta toimuv konserveerimise stabiilsuse kontroll.

Tagatis- ja kasutuskoopiate valmistamine rahvusteavikutest toimus reprodutseerimiskava alusel ning vajadusel jooksvalt. Aasta jooksul vähenes jooksva perioodika mikrofilmimise maht, sest ilmumise lõpetasid venekeelsed lehed Vesti Dnja ja Molodjož Estonii. Kokku mikrofilmiti 265 rulli, millest suurema osa moodustasid vanemad ajalehed. Kõik mikrofilmitud trükised registreeriti veebiregistris EMIFIR, kus on teave 4269 mikrofilmirullist.

Enne 1941. aastat ilmunud Eesti kultuuriajakirjadest digiteeriti 30 nimetust (694 151 lehekülge), lisaks tellimustööna ajakiri *Eesti Mets*.

Kokku reprodutseeriti 527 nimetust erinevaid väljaandeid – ajalehti, maakaarte, plakateid jne.

Koostöölepingu alusel alustati Eesti Kirjandusmuuseumi Arhiivraamatukogu punase raamatu trükiste reprodutseerimist. Kokku mikrofilmiti ja digiteeriti 100 nimetust ning konserveeriti 66 teavikut (1891 lehte). Väljaannetele valmistati 65 erinevat köidet ja 59 raamatuümbrist.

Jätkus 2008. aastal alanud arhiivkogu helikassettide ümbersalvestamine ning varu- ja kasutuskoopiate valmistamine. Valmistati 142 helikasseti digitaalsed koopiad.

2010. AASTAL ON KAVAS

- sõlmida kokkulepped kirjastajatega vähemalt 20 perioodilise väljaande trükieelsete failide loovutamiseks digitaalarhiivi DIGAR;
- lõpetada Riigiraamatukogu venekeelsete teavikute ning jadaväljaannete kataloogimine;
- alustada Uno Mereste annetatud trükiste läbitöötamist;
- korrastada ja kirjeldada 1939. aasta Eesti muusika helisalvestiste matriitside fond;
- alustada *Eesti trükise punase raamatu* 2. osa (1851–1917) nimestiku koostamist;
- lõpetada varukogu juhendi koostamine;
- uuendada teavikute eksponeerimisjuhend;
- viia perioodiliste väljaannete summaarvestuse raamat elektroonilisele kujule;
- vastavalt *Eesti Rahvusraamatukogu kogude kujundamise ja säilitamise tegevuskavas 2009–2013* toodud investeerimiskava ajakavale ning mahtudele, teostada hoidlates tehnovõrkude renoveerimine ja ümberehitus ning hankida seadmed ja inventar;
- digiteerida teavikud vastavalt reprodutseerimiskavale;
- jätkata köitmis- ja konserveerimistegevust ning kogude seisundi analüüsimist vastavalt *RRi kogude kujundamise ja säilitamise tegevuskavale 2009–2013*.

RAAMATUKOGU- JA INFOTEENUSED

Raamatukogu kasutamine

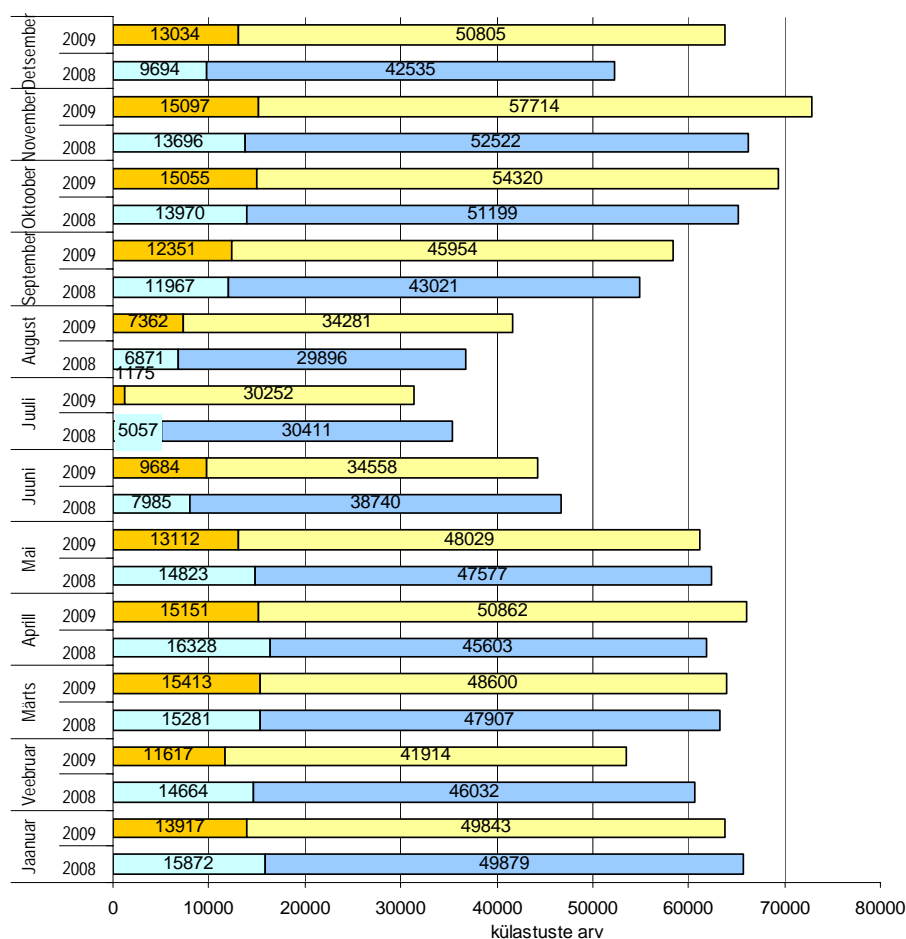
2009. aastal oli RR lugejaile avatud 269 päeva. Ühtlustati raamatukogu lahtiolekuaegu tööpäevadel: avatakse üks tund hiljem ehk kell 11.00 ja suletakse kell 20.00.

RRil on 42 600 registreeritud lugejat, neist 16 000 kasutavad raamatukogu aktiivselt. Kasvas uute lugejate arv, keda registreeriti üle 5300 ja suurenes hoidlast laenutatud teavikute arv (sh kojulaenutusi üle 22 000).

Raamatukogukülastusi oli 690 100, sellest lugemisalakülastusi 142 968 ja e-külastusi 547 132, millele lisandub omaloodud andmebaaside kasutus. Raamatukogu füüsiliste külastuste hulgas on suurenenud registreeritud lugejate osakaal. Kasvas raamatukogudevahelise laenutuse (RVLi) ja e-teenuste kasutamine.

Tähtsaim muudatus raamatukogu kasutamisel oli 1. aprillist teavikute kojulaenutuse laiendamine: lisaks nootidele laenutatakse vähemalt 18-aastastele registreeritud lugejatele koju hoidlas asuvaid raamatuid ja jätkväljaandeid alates ilmumisaastast 1946. Vaatamata lisandunud kojulaenutuse võimalusele kasutati väljaandeid ka lugemissaalides. Aktiivselt kasutati nii individuaaltöö- kui ka rühmaruume.

Raamatukogu külastused 2008 ja 2009 (füüsilisi külastusi/e-külastusi)

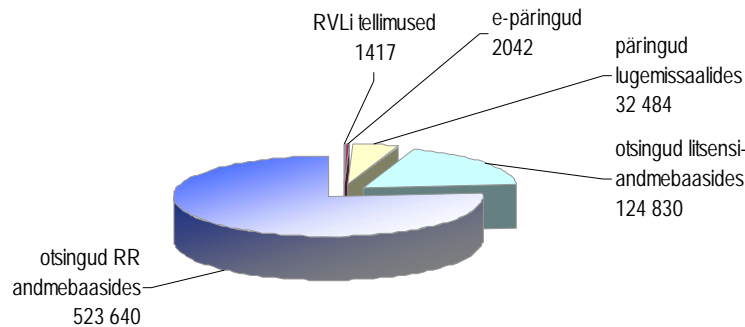

Erialasaalides on suurenenud päringute arv, saali arvutite kasutamine ja lugejate abistamine tehniliste vahendite kasutamisel. Päringute ja vastukajade analüüsist selgub, et infospetsialistilt saadud amمندava vastuse korral kasutab lugeja ka edaspidi raamatukogu teenuseid.

Lugemissaalidest lõpetasid tegevuse ajalehe- ja internetisaal ning ühendati arhiivkogu ja harulduste saali lugejateenindus.

Alates 2009. aasta veebruarikuust saadetakse registreeritud lugejatele elektroonilist RRI uudiskirja, mis kajastab muudatusi ja tutvustab uut lugejateeninduses ning raamatukogus.

Raamatukogu teenuste kasutamine 2009

E-raamatukogu ja e-teenused

E-raamatukogu peaesmärk 2009. aastal oli luua parem juurdepääs e-ressurssidele ja e-teenustele: kasutajate autentimissüsteemi, digitaalarhiivi DIGAR kasutajaliidese, otsinguportaali ning uue veebilehe tarkvara arendamine ning nende omavaheliste seoste loomine.

2009. aasta oktoobris avati **otsinguportaal** (portaal.nlib.ee), mis võimaldab üheaegset infootsingut kõigis raamatukogu arvutivõrgus kättesaadavates andmebaasides. Jätkati ettevalmistusi ID-kaardi kasutuselevõtmiseks raamatukogukaardina, elektrooniliseks lugejate registreerimiseks ning autentimiseks, et võimaldada digitaalsetele ressurssidele (e-kataloogile, digitaalarhiivile, e-raamatutele, andmebaasidele) juurdepääsu väljastpoolt RRI.

Koostöös ELNET Konsortsiumisse kuuluvate raamatukogudega alustati bibliograferimist ühisesse Eesti artiklite andmebaasi *Index Scriptorum Estoniae* – ISE (ise.elnet.ee) Millenniumi keskkonnas.

Oluliseks muudatuseks 2009. aastal oli *Eesti üldise märksõnastiku* ja Tartu Ülikooli märksõnastiku liitmine *Eesti märksõnastikuks* (ems.elnet.ee) ning selle arendamine koostöös Tartu Ülikooli Raamatukogu ja ELNET Konsortsiumiga.

Kasutajate autentimissüsteemi ja arhiivi DIGAR arendust viiakse läbi koostöös AS Dateliga, 2009. aasta lõpuks loodi autentimissüsteemi esimene versioon ja täpsustati

ülesandepüstitus DIGARi liidesele. Alustati uue veebisaidi loomist koostöös firmaga OÜ Saurused.

Raamatukogusüsteemi Millennium tarkvarale tehti kolm olulist arendust:

- võeti kasutusele toode *Deposit Collections*, mis võimaldab laenutada hoidla teavikut lugemissaali ning sealt lugejale;
- võeti kasutusele tooted *Patron Update Web Services* ja *Single Sign-On*, mis võimaldasid alustada Rahvusraamatukogul koostöös AS Dateliga oma autentimissüsteemi väljatöötamist;
- juurutati artiklite andmebaasi ISE tarkvara, mis võimaldas alustada andmete teisendamist ja siirdamist olemasolevatest artiklibaasidest ühise andmebaasi ISE.

2009. aastal täpsustati veebiarhiveerimise kontseptsiooni, installeeriti veebiarhiivi server, paigaldati tarkvara. Viidi läbi katsetused Internetist veebilehtede allalaadimise, salvestamisega ja indekseerimisega. Digiteerimisprotsessi administreerimise tõhustamiseks täiustati süsteemi DigiWorks.

Täiendati raamatukogu **e-kogusid**, millest moodustavad olulise osa litsentsiandmebaasid ja e- raamatud. 2009. aastal osteti 42 välisandmebaasi, neist 17 üld- ja 25 erialaandmebaasi, ning 4 Eesti andmebaasi. Seoses eelarvekärbetega loobuti 5st andmebaasist. Aasta jooksul katsetati 7 andmebaasi, millest otsustati hankida 1 üldandmebaas (*Marquis Who's Who on the Web*). Täistekstiga e-ajakirju on 34 633 nimetust. Kokku saab kasutada 6725 e-raamatut, millest ligi 180 e-raamatut osteti Dawsonera platvormil.

Litsentsiandmebaaside kasutamine

Päringud 2007	Päringud 2008	Päringud 2009
101 097	134 243	124 830

2009. aastal jätkati koostööd väljaandjatega trükielelsete failide kogumiseks ja aktiivsemalt perioodiliste võrguväljaannete arhiveerimist. Digitaalarhiiviga on liitunud kõik Eesti maakonnalehed, peale ühe, mida alles salvestatakse arhiveerimiseks sobivasse failivormingusse. Digitaalarhiivi saadab oma väljaandeid 11 üleriiklikku päeva- ja

nädalalehte. Edukalt on läinud läbirääkimised suuremate ajakirjade trükieelsete failide digitaalseks arhiveerimiseks. Läbirääkimisi alustatakse vallalehtede failide loovutamiseks.

DIGARis on uue laadina vaadeldavad 248 ajaloolist kaarti, lisandumas on rahvusvahelise projekti *EuropeanaTravel* raames digiteeritavad, RRI kogusse kuuluvad Eesti vaadetega postkaardid.

2009. aastal lisandus digitaalarhiivi ligi 1700 digitaalse väljaande nimetust, sh 1057 digiteeritud väljaannet (raamatud, maakaardid jne). Teenuse EOD raames arhiveeriti 114 trükise digitaalkoopiat.

2010. aastal valmib lugejasõbralikum digitaalarhiivi kasutajaliides.

DIGARis arhiveeritud väljaanded

	2008 nimetusi	2009 nimetusi
Monograafiad	3 711	4954
Jadaväljaanded	1 815	2044
sh ajakirjad	256	297
sh info- ja ajalehed, jätkväljaanded	1559	1747
Noodiväljaanded	1	1
Kaardiväljaanded	69	308
Fotod	2	2
Andmebaasid	78	81
Veebisaidid	42	51
Muud väljanded	880	882
KOKKU arhiveeritud nimetusi	6 598	8323

Rahvusraamatukogu andmebaasid

Eesti rahvusbibliograafi a ERB andmebaasis (erb.nlib.ee)

registreeriti 2009. aastal 6900 raamatut, 303 perioodilist väljaannet, 981 auvist, 6686 nooti, 62 kaarti. Andmebaasis on kokku 219 865 teaviku andmed, sh 3949 võrguväljaannet.

Valmis ERB andmebaasi arenduskava, mille eesmärgiks on siduda Eesti rahvusbibliograafia andmebaas (ERB) kõikide rahvusteavikuga seotud andmekogudega. Ilmumist jätkab kaks korda kuus avaldatav võrguväljaanne Uued Eesti raamatud.

Retrospektiivses rahvusbibliograafias:

- ilmus trükisena retrospektiivse rahvusbibliograafia nimestik: Eesti perioodika 1941–1944 = Estnische Periodika 1941–1944 = Periodicals in Estonia 1941–1944 = Эстонская периодика 1941–1944. – Tallinn : Eesti Rahvusraamatukogu, 2009;
- jätkus trükiväljaande Eestikeelne raamat 1918–1944 toimetamine;
- jätkati arhiivkodus asuvate Eestis 1918–1944 ilmunud võõrkeelsete trükiste rekataloogimist.

Valmisid tehnikakirjanduse erilaadide ja üliõpilastööde kataloogimise ning välisteavikute kopeerkataloogimise juhendmaterjalid. Koostöös ELNET konsortsiumi kataloogimise- ja nimenormandmete töörühmaga valmisid pisitrükiste ja kartograafia täiendatud ning parandatud ja kunsti erilaadide MARC kataloogimisjuhendid.

Bibliographia Iuridica Estonica BIE õigusosalases andmebaasis (bie.nlib.ee) on 24%-le kirjetest lisatud täisteksti link.

Bibliograafiline andmebaas **Vabariigi Presidendi Bibliograafia VPB** (vpb.nlib.ee), mis koondab presidendi trükis ilmunud kõnesid, artikleid, intervjuusid, tema tegevuse kajastusi ja kirjutisi täienes ligi 1885 kirjega.

Eesti parlamentaarset süsteemi (1918–1940 ja alates 1991) kajastav andmebaas **Parlamentarism** (392 kirjet) täienes aastatel 1918–1940 ilmunud 142 artikli kirjega. Osaliselt lisatud lingid täistekstidele.

Lokaalselt kasutatav isikulooline faktiandmebaas **Personaalia** (ca 20 400 isikut, ca 75 000 viidet) on Eestiga seotud isikutest, kes on leidnud kajastamist 20. sajandil ilmunud teatmeteostes. Kavas on andmebaas liita teiste, Eesti raamatukogudes koostatavate isikuandmebaasidega või Eesti rahvusbibliograafia andmebaasiga.

RRi andmebaas *Eesti üldine märksõnastik* moodustab nüüd osa **Eesti märksõnastikust**, mida koostatakse koos Tartu Ülikooli raamatukoguga.

Jätkatakse koostööd ELNET Konsortsiumiga andmebaasi **Index Scriptorum Estoniae ISE** koostamisel.

Eesti mikrofilmide registris EMIFIR jätkati rahvusteavikutest valmistatud mikrofilmide tagatiskoopiate registreerimist (4269 rulli).

Digiteeritud eesti ajalehtede täistekstiandmebaas DEA täienes 2009. aastal 12 uue ajalehe nimetuse võrra.

Täiendati **Teemaväravat** (3260 kirjet) ja **ELi küsimuste-vastuste andmebaasi**.

Andmebaas	Päringud 2008	Päringud 2009
BIE	27 467	23 844
ERB	43 821	36 607
EL K&V	4 073	2 701
DEA	55 198	66 955
DIGAR	877 057	116 956
ISE*	285 322	-
Teemavärav	94 693	137 242
VPB	1 365	493
Parlamentarism	992	618
Raamatukogusõnastik	6 199	69 912
EMIFIR	1 000	9 018
Otsinguportaal**	-	59 294
Kokku	1 407 187	523 640

* alates 01.01.2009 koostöös ELNET Konsortsiumi raamatukogudega loodavate andmebaaside statistika ei kajastu Rahvusraamatukogu statistikas.

** alates septembrist 2009

Lugejakoolitusel toimus 12 infootsingu ABC, 16 e-raamatukogu ja 12 erialateabe koolitust. Osales kokku 626 infokasutajat (gümnaasiumiõpilased, üliõpilased, õpetajad, õppejõud, teadurid, riigiametnikud, raamatukoguhoidjad, valdkonnaspetsialistid ja infotöötajad).

Teenused kirjastajatele

Eesti ISBN Agentuur haldab Eesti kirjastuste ja trükikodade andmebaasi, annab konsultatsioone ISBNi ning trükiste ja e-väljaannete sündeksemplari küsimustes. Uue teenusena väljastab agentuur standardnumriga koos ka kaubavöötkoodi. Eesti raamatu jae- ja hulgimüüjate soov võtta müügile kaubavöötkoodiga raamatuid on kasvatanud kirjastajate ISBN numbri ja vöötkoodi taotluste arvu.

Eesti ISMN Agentuur jätkab jooksvalt uute muusikakirjastajate kontaktandmete edastamist rahvusvahelisele agentuurile. Alustati uue standardi *Informatsioon ja dokumentatsioon. Rahvusvaheline noodiväljaannete standardnumber (ISMN) (prEVS-ISO 10957:2009)* eesti keelde tõlkimist.

Eesti ISSN Keskus alustas uue standardi *Informatsioon ja dokumentatsioon. Rahvusvaheline jadaväljaande standardnumber (ISSN) (ISO 3297:2007)* kohaselt väljaannete ISSNile lisaks ISSN-Li määramisega ja kirjastajate teavitamisega.

Muud teenused

Rahvusraamatukogu töötajad on koostanud bibliograafiad järgmistes 2009. aastal ilmunud väljaannetes:

- Andmebaas „Hariduskorralduslikud aktid 1918–1940”/ Haridus- ja Teadusministeerium, koostaja **Ilmar Kopso**. URL: <http://www.hm.ee/index.php?0510503>
- Bibliograafia / koostaja **Mare Kurvet** // Einasto, Rein. Nähtust ja tehtust. Tallinn, 2009, lk 17–71;
- Eesti Vabariigi põhiseadus 1990–2008 : bibliograafia : (seisuga september 2008) / koostanud **Maia Ruttu** // Eesti Vabariigi põhiseadus : kommenteeritud väljaanne. 2., täiend tr Tallinn, 2008, lk 807–856;
- Jaan Sootak : bibliograafia 1968–2008 / koostaja **Maia Ruttu** // Tractatus terribiles : artiklikogumik professor Jaan Sootaki 60. juubeliks. Tallinn, 2009, lk 201–240;
- Kalle Merusk : valikbibliograafia 1990–2009 / koostaja **Maia Ruttu** // Õigusteaduse osa Eesti õiguskorra kujunemises : teaduskonverents professor Kalle Meruski 60. juubeli auks. Tallinn, 2009, lk 51–86.

IKT infrastruktuur

RR kasutab järgmist rakendustarkvara:

- raamatukogusüsteemid Millennium, MetaLib, ProCite;
- raamatupidamise süsteemid Abacus ja kassasüsteem;
- dokumendihaldussüsteemid Postipoiss, ATP, DIGARi tarkvarasüsteem (sh Fedora), DEA MikroIndeks ja Vaataja;
- andmebaasisüsteemid MySQL, Postgre SQL ja FoxPro;
- kontoritarkvara MS Office (2000, 2003 ja 2007) ja OpenOffice;
- graafika- ning küljendusprogrammid InDesign, PageMaker, CorelDraw, Photoshop, Acrobat, Omniscan ja tärgtuvastussüsteem FineReader;
- viirusetõrjeprogramm F-Secure (litsentsid 200 arvutile).

RRi arvutivõrku kuulub 23 serverit, 414 lauaarvutit ja 49 terminali, lisaks 115 printerit, sh 103 laser- ja 12 tindiprinterit. Kõik terminalid ja 32 lauaarvutit on lugejate teenindamiseks.

Lisaks 21 RRile kuuluvale serverile on võrgus kaks ELNET Konsortsiumi serverit – e-kataloogi ESTER Tallinna server ja andmebaasi DEA server.

Olemasoleva serveriruumi probleemiks on ebapiisav turvariskide maandamise võimalus (jahutussüsteem ei võimalda garanteeritud kliimatingimusi, elektritoitesüsteem pole piisavalt stabiilne, puudub automaatne tulekustutussüsteem). Probleemi lahendamiseks on koostatud uued tehnilised nõuded serveriruumile ja alustatud uue, nõuetele vastava serveriruumi projekteerimist.

2009. aastal jätkus lugejate terminalivõrgu tarkvara uuendamine ja arendamine. Firma Tigma abiga töötati välja ja juurutati eriotstarbeline tarkvara, mis võimaldab kasutada Linuxi keskkonnas ID-kaarti.

2009. aasta lõpus lahendati mitme aasta jooksul kuhjunud vanade mahakantud arvutite utiliseerimise küsimus. Detsembris utiliseeriti firma BASE Metal abil 237 arvutit, 245 monitori (kineskoopkuvarit), 41 printerit ning palju teisi arvutiplokke ja seadmeid.

2009. aastal viidi esmakordselt sisseostetud teenusena läbi RRI infotehnoloogia valdkonna analüüs, hindamine ja riskitegurite tuvastamine. Auditi viis läbi firma ConsultIT.

Auditi käigus viidi läbi infovarade (elektrooniliste andmekogude, infosüsteemide ja muude infotehnoloogiliste rakenduste) kaardistus, hinnati IT-valdkonna töökorraldust ja dokumentatsiooni. Kõige suuremateks puudusteks hinnati infoturbepoliitika puudumist, dokumenteerimise nõrka taset ja väga kõrget isikuriski (IT-personali vähesus).

Aasta lõpuks töötati välja e-raamatukogu töö turvalisemaks ja tõhusamaks muutmiseks raamatukogu infoturbepoliitika alused. Kõrgema riskitasemega andmekogude varundamise tõhustamiseks katsetati koostöös Eesti Rahvusringhäälinguga uut digitaalarhiivi DIGAR varundustehnoloogiat.

2010. AASTAL ON KAVAS

Lugemisala teenused

- võtta kasutusele ID-kaart raamatukogukaardina ja avada elektrooniline lugejaks registreerimine ID-kaardi ja mobiil-ID-ga;
- juurutada koostöös AS Overalliga ühtne skaneerimise, printimise ja kopeerimise iseteenindussüsteem;
- likvideerida teatmesaalist eesti- ja võõrkeelne tähestikkaartkataloog seoses andmestiku üleviimisega e-kataloogi ESTER.

e-raamatukogu

- luua uus RRI koduleht ja e-teenuste haldussüsteem;
- avada veebis otsinguportaali autoriseeritud teenus;
- teha lisaks e-kataloogile ESTER otsinguportaaliks kättesaadavaks teiste Eesti raamatukogude e-kataloogid;
- lõpetada andmebaasi ISE üleviimine Millenniumi keskkonda;
- lisada Eesti artiklite andmebaasi ISE ajaleheartiklite kirjetele digitaalarhiivis DIGAR olevate väljaannete lingid kuupäevalise/numbrilise täpsusega;
- viia Millenniumi keskkonda üle andmebaasid BIE, VPB ja Parlamentarism;
- alustada ProCite keskkonnas oleva andmebaasi Personaalia üleviimist veebikeskkonda;

- alustada ProCite keskkonnas olevate andmebaaside Plakatid, Originaalkunst, Repro üleviimist Millenniumi bibliograafiliste andmebaaside keskkonda;
- alustada vanemate (enne 1992. aastat ilmunud) digiteeritud kultuuriajakirjade bibliografeerimist Eesti artiklite andmebaasis ISE;
- kaasata maakondade raamatukogud Eesti artiklite andmebaasi ISE maakonnalehti bibliografeerima;
- luua e-väljaannete kasutamiseks autoriseeritud arvutitöökohad;
- luua digitaalarhiivi DIGAR kodulehele ingliskeelne versioon;
- alustada uue infosisestusliidese loomist digitaalarhiivile DIGAR;
- luua pikaajalise säilitamise nõuetele vastav uus funktsionaalne struktuur digitaalarhiivile DIGAR;
- analüüsida parimat rahvusvahelist praktikat HTML-vormingus võrguväljaannete ja veebisaitide arhiveerimisel ning sisu hindamisel ja töötada välja vajalik otsingustrateegia;
- käivitada veebisaitidesse integreeritud võrguteavikute arhiveerimise süsteem;
- arhiveerida kultuuriloolised Eestimaa vaadetega postkaardid, *Eesti trükise punase raamatu* väljaanded ja raamatuillustratsioonide digitaalkoopiad digitaalarhiivis DIGAR ja kirjeldada need e-kataloogis ESTER;
- jätkata projekti EoD (*E-book on Demand*) raames raamatute ja ajakirjade digiteerimist koos pildifailide teisendamise ja täistekstideks ja paigutamisega digitaalarhiivi DIGAR;
- lõpetada *Eesti trükise punase raamatu* nimestiku 1. osa digiteerimine, käivitada 2. osa digiteerimine;
- täiendada Eesti rahvusbibliograafia andmebaasi ERB kasutajaliidest lisafunktsioonidega;
- uuendada ja täiendada lepingut Tallinna Ülikooli Akadeemilise Raamatukoguga Eesti rahvusbibliograafia andmebaasi ERB osas;
- teha Eestiga seotud rahvusvaheliste organisatsioonide informatsioon ja andmestik RRI kodulehel kättesaadavaks sotsiaalse tarkvara abil;
- käivitada virtuaalne parlamendi lugemissaal Riigikogu siseveebis ja RRI kodulehel.

Muud teenused

- alustada võrguväljaande Naised Riigikogus koostamist;
- redigeerida ja toimetada retrospektiivne rahvusbibliograafia trükiväljaanne *Eestikeelne raamat 1918–1940*;
- koostada Voldemar Panso personaalbibliograafia;
- nimepealdiste ja nimenormikirjete juhendite uuendamine koostöös ELNETi kataloogimise töögrupiga;
- uuendada kataloogimisjuhendid noodiväljaannetele ja helisalvestistele;
- tõlkida inglise keelest ja teha Eesti ISBN Agentuuri kodulehel kättesaadavaks rahvusvahelise ISBN Agentuuri koostatud infomaterjal *ISBNi korduma kippuvad küsimused*;
- alustada kirjastuste kontaktandmete sisestamist rahvusvahelise ISBN Agentuuri kirjastuste kontaktandmete andmebaasi.

Infosüsteem ja tehniline keskkond

- töötada välja dokumentatsioon ja käivitada protseduurid vastavalt RRI infoturbe poliitika printsiipidele;
- digitaalarhiivile DIGAR rakendada ISKE turvasüsteem;
- ehitada ja sisustada nõuetele vastav uus serveriruum;
- korrastada ja optimeerida arvutivõrgu struktuur ja topoloogia eesmärgiga tõsta andmevahetuse kiirust ning töökindlust;
- täiustada ja dokumenteerida digitaalselt arhiveeritud materjali varundamise ja taaskasutamise korraldamist Eesti Rahvusringhäälingu keskkuses.

ARENDSUS- JA TEADUSTEGEVUS

Rahvusvahelised arendusprojektid

EoD (*eBooks on Demand*) (projektijuht Krista Kiisa, kestus 01.05.09–30.04.2013, www.nlib.ee/eod) jätkab aastatel 2006–2008 projekti *DoD* (*Digitisation on Demand*) raames 13 Euroopa raamatukogu poolt asutatud EOD Konsortsiumi laienemist üleeuroopaliseks e-raamatute tellimise võrgustikuks. 2009. aasta lõpuks oli teenusega liitunud 23 Euroopa ülikooli-, teadus- või rahvusraamatukogu. Euroopa Komisjoni programmist Kultuur kaasrahastatava projekti eesmärgiks on lisaks laienemisele luua EOD teenust pakkuvate raamatukogude ühiskataloog, pakkuda kasutajale teose digitaalkoopiaga seotud teenuseid (nt POD – *Print on Demand*) ning tõsta projekti käigus loodud sisu ja veebikeskkonna väärtust kasutades selleks WEB 2.0 platvormil baseeruvaid uudseid tehnoloogilisi lahendusi. RR jätkab digitaalkoopia teenuse pakkumist e-araamatukogu teenusena ning lisaks on RRil projektis avalikke suhteid ja turundustegevust koordineeriv roll.

TELplus (projektijuht Toomas Schvak, kestus 01.10.2007–31.12.2009) oli Euroopa Komisjoni *eContentplus* programmist 50-protsendiliselt rahastatav 26 partneriga projekt, kus RR osales koordinaatorina, teostades projekti üldjuhtimist ja korraldades suhtlust Euroopa Komisjoniga. Projekti eesmärgid saavutati: digiteeritud materjali tärgtuvastamine (kokku 24 miljonit, sh RRis 245 000 lehekülge), OAI-PMH vormingu kasutuse laiendamine andmebaasides, Bulgaaria ja Rumeenia rahvusraamatukogude liitmine *The European Library* teenusega, uute teenuste loomine *The European Library* portaalil ja kogude kirjelduste tõlkimine kõikide liikmesriikide keeltesse.

EDLnet (projektijuht Toomas Schvak, kestus 01.07.07–28.02.09) oli Euroopa Komisjoni *eContentplus* programmist rahastatud 100 partneriga temaatiline võrgustik, kus RR osales Eesti mäluasutuste esindajana. Projekti peamine eesmärk oli raamatukogude, arhiivide ja muuseumite koostöö soodustamine Euroopa digitaalraamatukogu *Europeana* arendamisel. Peamised projekti tegevused jäid 2007. ja 2008. aastasse. 2009. aastal

kandus tegevus üle uude temaatilisse võrgustikku *Europeana v1.0*, mis on *EDLnet*'i jätkuprojektiks.

Europeana v1.0 (projektijuht Toomas Schvak, kestus 01.02.09–31.07.11) on Euroopa Liidu *eContentplus* programmist rahastatav temaatiline võrgustik (*EDLnet*'i jätkuprojekt), kus RR osaleb Eesti mäluasutuste esindajana. Projekti raames jätkatakse Euroopa digitaalraamatukogu *Europeana* arendamist täisfunktsionaalse versiooni valmimiseni 2010. aasta sügiseks. Võrgustiku põhitegevus on keskendunud portaali tehnilisele arendamisele, aga samuti mäluasutuste koostöö tihendamisele (võrgustik on avatud ka uutele liitujatele) ja *Europeana* ärimudeli väljatöötamisele. Projekti raames toimus 14.–16.09. Haagis rahvusvaheline konverents, kus Eestit esindasid RRI peadirektor J. Andresoo ja projektijuht T. Schvak.

EuropeanaTravel (projektijuht Toomas Schvak, kestus 01.05.09–30.04.11) on Euroopa Komisjoni *eContentplus* programmist 50 protsendi ulatuses rahastatav 19 partneriga projekt, mille eesmärk on suurendada Euroopa digitaalraamatukogu *Europeana* vahendusel kättesaadava digitaalse teabe hulka. Selleks rahastab *EuropeanaTravel* reisimis- ja turismiteemaliste materjalide digiteerimist ning ülikooliraamatukogude digitaalseid kogusid *Europeana*'sse vahendava agregatori loomist. RR täidab projekti koordinaatori rolli, teostades projekti üldjuhtimist ja korraldades suhtlust Euroopa Komisjoniga. Projekti avakohtumine toimus 11.–12. mail RRis.

Teadustööd

16.–18. sajandi kirjakultuur. Piret Lotman.

16.–18. sajandi kirjakultuuri uurimist kajastab 2009. aastal ilmunud teaduspublikatsioon:

Lotman, P. Lotman, M. Fennougristika eellugu ja Thomas Hiärne // Läänemere provintside arenguperspektiivid Rootsi suurriigis 16/17. sajandil. III. Tartu, 2010, lk 206–230. (Eesti Ajalooarhiivi Toimetised; 17);

Jätkus 2004. aastal alanud, RRI harulduste kogus leiduvate Narva Kirikuraamatukogule kuulunud 16.–18. sajandi trükiste (kokku üle 2000 trükise)

uurimine ja kirjeldamine. 2009. aastaks on koostatud 1229 märksõnastatud lühiannotatsiooni sisaldavat bibliograafilist kirjet.

Eesti eksliibris. Larissa Petina.

Teema raames uuriti eksliibriseid, mis on kirjeldatud Udo Ivaski eksliibrise kataloogi neljandas, avaldamata osas. Selleks tutvuti Venemaa Riiklikus Kujutava Kunsti Muuseumis asuva, Udo Ivaski eksliibrise kollektsiooniga ning Venemaa Teaduste Akadeemia Raamatukogus leiduva, Jevgeni Rozenbladi omanikumärkide koguga. 2010. aastal jätkub töö Friedrich Puksoo eksliibrise kogudega.

Vene vanatrükis Eesti kogudes. Larissa Petina.

Teema raames uuriti 16.–18. sajandi kirillitsatrükiseid Eesti suuremates raamatukogudes, arhiivides ja muuseumites. Eesti Ajalooarhiivi ja Eestimaa Vene Muuseumi kogudes leiduvate kirillitsatrükiste osas märgendati defektseid eksemplare ja täpsustati trükiste ilmumisandmeid. Uuringu tulemusi tutvustati ettekandega CERLi vanaraamatu seminaril ning artiklis *CERL Papers IX* kogumikus. Venekeelne artikkel ilmub Tartu Ülikooli vene kirjanduse kateedri toimetistes 2010. aastal.

Vanausuliste poolt publitseeritud väljaannete uuringute raames aastail 2007–2009 kogutud andmeid kasutati ettekande *Vene vanatrükis Eesti kogudes* ettevalmistamiseks ning kahe artikli kirjutamiseks.

Uurimisteema raames koguti andmeid ka Riigiraamatukogu vanima koostisosa kohta, mis pärineb Eestimaa Kubermanguvalitsusest: tutvuti Riigiraamatukogu ajalooa seotud kirjandusega ja RRI dubletikogu inventariraamatuga, kirjeldati Eestimaa Kubermanguvalitsusele kuulunud haruldaste raamatute kogusse deponeeritud eksemplare ning otsiti analoogseid trükiseid Eesti Ajalooarhiivi raamatukogust ja fondidest. Uuringu tulemusi esitleti kahes ettekandes: Tartus Fr. Puksoo ettekandepäeval (23.01) ja rahvusvahelisel Lotmani seminaril (27.02).

Teadusväljaanded

- Teadusartiklite kogumik *Teenuse kvaliteet – raamatukogutöö tulemuslikkuse näitaja* (koostaja Anne Veinberg) on Eesti Rahvusraamatukogu toimetiste uue allseeria *Informatsioon ja ühiskond* esimene väljaanne. Kogumiku koostaja Anne Veinberg on ühtlasi väljaande kaasautor. Teadusraamatukogudes

korraldatud raamatukoguteenuse kvaliteedi uuringuid käsitlev eelretsenseeritud teadusartiklite kogumik on indekseeritud ja refereeritud EBSCO rahvusvahelistes andmebaasides. Kogumikus on 8 autori artiklid rööptõlkega inglise keelde. Kogumiku esitlus toimus 20. oktoobril.

- Alustati teadusartiklite kogumiku *Raamat ja aeg* teise väljaande *Lugemise kunst* koostamist (P. Lotman), mis ilmub 2011. aastal.

Teaduskonverentsid ja -seminarid

- VII emakeelepäeval *Kas keelt saab taltsutada?* (12.03) esinesid ettekannetega Valdur Mikita (raamatu *Metsik lingvistika* autor), Peeter Tulviste, Ene Vainik, Mati Hint ja Toomas Liivamägi. Krõõt Liivak tutvustas näitust *Uurimusi eesti regilaulu keelest*.
- Rahvaraamatukogude suveseminar-laager *Raamatukogu koht linnaruumis 21.sajandil* toimus Pärnus (04.–06.08). Seminari korraldasid Pärnu Keskraamatukogu ja RR, rahaliselt toetas Kultuuriministeerium.
- Teadusraamatukogude suveseminaril *Kultuuripärandi digitaalse säilitamise korraldamine* (18.–19.08) Palmses käsitleti mäluasutuste ja ülikoolide koostöö edendamise võimalusi kultuuripärandi digitaalsel säilitamisel, kultuuripärandi digitaalsesse säilitamisse puutuvalt vaeti seadusandluse ja avaliku huvi vahelisi seoseid, analüüsiti senise koostöö tulemuslikkust ja seati uusi sihte mäluasutuste koostalitlusvõime edendamisele kultuuripärandi digitaalsel säilitamisel.
- IV oskuskeelepäeva (12.11) seminari teemaring hõlmas nii üldist allikaloomet, erialamõistete kujunemist ja ajas muutumist kui ka eriomaseid oskuskeeleküsimusi. Ettekannetega esinesid oskuskeele asjatundjad RRist ja TLÜst ning TÜ humanitaarteaduste kraadiõppurid. Seminar korraldati koostöös ERÜ ja Eesti Terminoloogia Ühinguga, seminari ettekanded on leitavad RRi kodulehel.
- Rahvusvahelise seminari *Digitaalne mälu III: Autoriõigus ja digitaalse sisu kättesaadavaks tegemine* (27.11) ettekanded ja arutelud selgitasid mäluasutuste õigusi digitaalse sisu kättesaadavaks tegemisel, käsitlesid mäluasutuste suhestumist Google'iga autoriõiguse kontekstis ning keskendusid autoriõiguse

päritolule, staatusele ning tulevikule Saksamaal ja mujal Euroopa Liidus. Seminari peaesineja oli dr. Till Kreutzer. Seminari korraldasid RR ja Riia Goethe Instituut.

Raamatukoguteenuste ja lugejauuringud

- E-raamatukogu uuring
2009. aastal viidi läbi kvalitatiivse raamuuringu *E-raamatukogu teenuse vastavus kasutajate vajadustele ja ootustele* 1. etapi uuring *Kasutajakeskne e-raamatukogu portaal : ekspertide prognoos*. Küsitlused viidi läbi jaanuarist maini 21 valitud eksperdi seas (Delfi meetodil) ning maist juunini infoteaduse ja infotehnoloogia eriala üliõpilaste seas. Uuringu tulemusi rakendati RRi otsinguportaali arendamisel. Kasutajauuringud jätkuvad 2010. aastal.
- RRi personaliuring
19.–30.10. viidi Rahvusraamatukogus läbi personali tööga rahulolu ja sisekommunikatsiooni uuring, milles osales 138 RRi töötajat.

Standardimine

Rahvusraamatukogu jätkas tegevust info- ja dokumendihalduse Eesti standardeid koostava tehnilise komitee EVS/TK 22 *Informatsioon ja dokumentatsioon* liikmena ning sekretariaadi haldajana. Võimaldamaks Eesti raamatukogudel osaleda aktiivsemalt standardimises, on RR moodustanud eksperdinõukogu, mille liikmeid kaasatakse raamatukogunduse Eesti standardite koostamisse ning informeeritakse rahvusvahelistest ja Euroopa standardikavanditest.

2009. aastal avaldati Eesti standardina EVS-ISO/TR 26122 *Informatsioon ja dokumentatsioon. Haldusdokumendid. Tööprotsesside analüüs*.

Töös on järgmised Eesti standardite kavandid:

- EVS-ISO 11620 *Informatsioon ja dokumentatsioon. Raamatukogu tulemusindikaatorid (EVS-ISO 11620:200)* uustöötlus;
- EVS-ISO 9707 *Informatsioon ja dokumentatsioon. Raamatute, ajalehtede, perioodikaväljaannete ja elektrooniliste väljaannete tootmise ja levitamise statistika*;

- EVS-ISO 10957 *Informatsioon ja dokumentatsioon Rahvusvaheline noodiväljaande standardnumber (ISMN)*;
- ISO/TR 238081-2 *Informatsioon ja dokumentatsioon. Hoiudokumentide haldamise protsessid. Hoiudokumentide metaandmed. 2. osa. Kontseptuaalsed ja rakenduslikud küsimused.*

2009. aastal avaldati võrguväljaandena Rahvusraamatukogu standard RRS 1:2009 *Standardimine raamatukogunduses. Põhimõtted ja reeglid* (RRS 1:2002 uustöötlus).

Raamatukoguterminoloogia

2009. aastal täpsustati statistika kogumise juhendeis esitatud terminid ja kogude kujundamise terminid ning korrastati-ühtlustati poolikuid terminikirjeid vastavalt terminoloogiatoimkonna otsustele. Raamatukogusõnastikule www.nlib.ee/termin/ loodi statistikamoodul, mille andmetel on andmebaasi aasta jooksul saadetud 69 912 päringut. Praegu sisaldab andmebaas 6040 terminikirjet. Korraldati IV oskuskeeleseminar, kus käsitleti tavakohaselt nii üld- kui ka oskuskeeleprobleeme. Oskuskeeleseminaril käsitletut ja ERÜ terminoloogiatoimkonna soovitusi kajastati mitmes infoväljaandes, seminari ettekanded pandi välja RRI kodulehele.

Raamatukogustatistika arvestus ja analüüs

2009. aastal laekus andmebaasi ametkondlik statistika 55 teadus- või erialaraamatukogult, 566 rahvaraamatukogult ja 421 kooliraamatukogult, kes esitasid aruanded veebipõhiselt. Statistikaandmete koondtabelid on esitatud RRI kodulehel. Rahvaraamatukogudele töötati välja uued statistikanäitajad, mis puudutasid üritusi ja koolitusi raamatukogus. Keskraamatukogudele koostati analüütilised statistikatabelid, mis võimaldavad analüüsida maakonnas raamatukogude tegevust. Koostöös Eesti Konjunkturiinstituudiga osales M. Jõgi eksperdina *Eesti loomemajanduse olukorra uuring ja kaardistus 2009* peatüki *Kultuuripärand – raamatukogud* koostamises.

Trükitoodangu statistika

Registreeritud raamatute ja jadaväljaannete põhjal koostati ja esitati Statistikaametile Eesti trükitoodangu statistika aastaaruanded. Andmed avaldati Statistikaameti

andmebaasis ning aastakogumikes *Minifacts about Estonia 2009* ja *Eesti Statistika Aastaraamat 2009*.

Kutsekoolitus

Jätkati kutsekoolitust, mille moodulid katavad *Raamatukoguhoidja kutsestandardi III* astme kutseoskusalused. Õpetajad olid RRI koolitajakogemusega spetsialistid. Kolme aasta jooksul on kutsekoolituse tunnistuse omandanud 90 raamatukoguhoidjat. 2009. aasta sügisel alustas õppetööd uus kursus 32 raamatukoguhoidjaga.

Raamatukogutöötajate täienduskoolitus

2009. aastal korraldati raamatukogutöötajatele 19 koolitust, sh 5 kutsekoolitust ning rahvaraamatukogude seminarilaager. Lisaks toimusid keskraamatukogudes eesti kirjandust tutvustavad loengud. Enim nõutavad teemad olid raamatukogude andmebaasid ja infootsing. Koolitustel osales 773 raamatukogutöötajat teadus-, eriala-, rahva- ja kooliraamatukogudest, sh 127 RRIst.

Üliõpilastööde juhendamine ja retsenseerimine

- *Üliõpilastööde juhendamine*
Anniko Vahkal (juhendaja): A. Maripuu seminaritöö *Eesti Rahvusraamatukogu fotoarhiivi kujunemine. Probleemid ja võimalikud lahendused* (TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia; kaitstud 2009).
- *Üliõpilastööde retsenseerimine*
Piret Lotman (retsenseerija): M. Kahro bakalaureusetöö *Aspekte Eesti talupoja usulisest maailmapildist 17. sajandi lõpul Põlva kihelkonna näitel* (TÜ).
- Ilmar Kopso oli Rahvusvahelise projekti raames valminud teose *History of education and pedagogical thought in the Baltic countries up to 1940 : an overview* (Riia, 2009) Eesti osa ametlik retsensent.

tallinn.ester.ee/record=b2504070~S1*est

Praktika juhendamine

2009. aastal oli RRis praktikal 13 TLÜ Infoteaduste Instituudi ja TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia üliõpilast. RRi töötajad pidasid praktikantidele loenguid raamatukogu teadus- ja arendustegevusest, otsinguportaalist, lugejauuringutest ja infoteenindusest.

2010. AASTAL ON KAVAS

- kaardistada autoriõigusega seonduvad probleemid RRis;
- töötada välja RRi otsinguportaaali õpetamise metoodika ning valmistada ette otsinguportaaali koolitus;
- administreerida Kultuuriministeeriumi hallatavat *Digiveeb*'i digiveeb.kul.ee;
- jätkata RRi toimetiste allseeriasse *Raamat ja aeg* kuuluva teadusartiklite kogumiku *Lugemise kunst* koostamist;
- osaleda Tartu Ülikooli uurimisprojektis *Vesimärgid ja paberi ajalugu varauusaegses Eestis* (Eesti Teadusfondi grant ETF8205);
- teostada digitaalse säilitamise põhimõtteid ja tegevusi analüüsiv uuring;
- jätkata projekti *EuropeanaTravel* ja Eesti esindamist temaatilises võrgustikus *Europeana v.1.0*, liita ISE andmebaas *The European Library*'ga;
- kohandada uus statistikastandard Eesti raamatukogudele;
- korraldada emakeelepäev *Kirjanik ja keel*, rahvaraamatukogude suveseminar-laager, teadusraamatukogude suveseminar, VI infopoliitika foorum, oskuskeeleseminar *E-keskkonna mõju terminikorrastusele* ning rahvusvaheline konverents *Raamat ja lugemine soome-ugri kultuurides*.

KOOSTÖÖ

Rahvusvaheline koostöö

Rahvusraamatukogu kuulub 11 rahvusvahelisse erialaorganisatsiooni, tihedam koostöö on Rahvusvahelise Raamatukoguühingute ja -institutsioonide Liidu (IFLA) liigitamise ja märksõnastamise ning rahvusraamatukogude sektsiooni alalistes komiteedes. Aktiivselt osaleb RR Euroopa Rahvusraamatukogude Konverentsi ühistegevustes portaalide *The European Library* (TEL) ja *The European Digital Library* (EDL) arendamisel, olles TELi ja EDLi Konsortsiumi liige. Läbi aastate on kaasa löödud Rahvusvahelise Muusikaraamatukogude Arhiivide ja Dokumendikeskuste Assotsiatsioonis (IAML).

Tihedad sidemed on teiste rahvusraamatukogudega, neist kaheksaga on sõlmitud koostööleping, läbirääkimisi alustati Aserbaidžaaani Rahvusraamatukoguga. Aktiivsemad lepingupartnerid on Läti, Leedu ja Venemaa Rahvusraamatukogu ning Venemaa Riiklik Raamatukogu. Mitmeplaaniulist ühistegevust arendatakse Soome Rahvusraamatukogu ja Läti Akadeemilise Raamatukoguga.

Koostöö andmekogude haldajatega

- Euroopa rahvusraamatukogude ühisportaal *The European Library* (TEL);
- Rahvusvaheline raamatu ja raamatukogude ajaloo bibliograafia *Annual Bibliography of the History of the Printed Book and Libraries* (ABHB);
- Rahvusvaheline vene raamatu koondkataloog (1918–1926) *Международный сводный каталог русской книги (1918–1926)*;
- Rahvusvaheline muusikabibliograafia andmebaas *RILM: Abstract of Music Literature*;
- IAMLi projekt *Recent Publications on Music*;
- UNESCO tõlkeramatute kataloog *Index Translationum*;
- ISBN, ISMN ja ISSN rahvusvahelistesse andmebaasidesse andmete edastamine.

Koostööd jätkati EBSCOga (*EBSCO Publishing: Central and Eastern European Source*), millele saadeti indekseerimiseks ja refereerimiseks RRi toimetised nr 12.

Rahvusraamatukogu osaleb mitmes Euroopa Liidu projektis. 2009. aastal alustati projektidega *EoD (eBooks on Demand)*, *EuropeanaTravel* ja osalusega temaatilises

võrgustikus *Europeana v.1.0*, lõppesid projektid *EDLnet* ja *TELplus* (vt ka ptk arendus- ja teadustegevus).

Tihe koostöö välissaatkondadega võimaldas RRis külastajateni tuua rohkelt näitusi ja seminare. Aktiivset ühistegevust arendasid Saksa, Šveitsi ja Austria saal, aktiivsemateks partneriteks nimetatud kolme riigi saatkonnad, Saksa Kultuuriinstituut/Goethe Instituut. Need institutsioonid rahastasid komplekteerimist, personali täienduskoolitust ja ürituste korraldamist RRis.

Koostöö Eesti asutuste ja organisatsioonidega

Sisukas ja tulemuslik oli koostöö Riigikogu Kantselei, Presidendi Kantselei, Riigikantselei, Õiguskantsleri Kantselei, Justiitsministeeriumi, Kultuuriministeeriumi, Välisministeeriumi, Statistikaameti, Standardikeskuse, TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia, TLÜ Infoteaduste Instituudi, Rahvusarhiivi, Tallinna Linnaarhiivi, TTÜ Materjaliuuringute Teaduskeskuse, Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu, Eesti Kirjastuste Liidu, Eesti Kirjanike Liidu, Eesti Kunstnike Liidu, Eesti Terminoloogia Ühinguga. Koostöö Eesti teadusraamatukogudega jätkus ELNET Konsortsiumi ja teadusraamatukogude nõukogu kaudu.

Rahvusraamatukogu osales aktiivselt ELNET Konsortsiumi andmebaasi ISE töörühmas, samuti *Eesti üldise märksõnastiku* ja TÜ Raamatukogu märksõnastiku INGRID liitmisel koondmärksõnastikku *Eesti märksõnastik* (EMS).

Koostöös TÜ Akadeemilise Raamatukogu ja Eesti Kirjandusmuuseumi Arhiiv-raamatukoguga jätkus Eesti rahvusbibliograafia andmebaasi (ERB) ja digiteeritud Eesti ajalehtede andmebaasi (DEA) täiendamine.

Osalemine otsustuskogudes

- Janne Andresoo – Rahvusraamatukogude Direktorite Konverentsi (CDNL) liige, Euroopa Rahvusraamatukogude Direktorite Konverentsi (CENL) liige, IFLA rahvusraamatukogude sektsiooni alalise komitee liige, Kutsekoja kultuuri kutsenõukogu aseesimees, Tallinna Ülikooli Infoteaduste Instituudi nõukogu liige, Teadusraamatukogude nõukogu liige, Eesti raamatukogude koostöökoja liige, Eesti Hoiuraamatukogu nõukogu liige, Eesti Raamatukoguhoidjate

Ühingu (ERÜ) raamatukoguhoidjate kutseksamikomisjoni liige, ajakirja *Raamatukogu* ja *Eesti Rahvusraamatukogu toimetiste* toimetuskolleegiumi liige, TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia raamatukogunduse ja infoteaduse eriala riigieksamikomisjoni esimees, RRI teadusnõukogu liige;

- Kairi Felt, Helle Klementi, Kaire Lass – ERÜ kogude toimkonna liikmed;
- Eha Garšnek, Urve Erm, Annika Oherde, Tiina Sock – ERÜ liigitamise ja märksõnastamise toimkonna liikmed;
- Aurika Gergeležiū – Rahvusvahelise Muusikaraamatukogude, -arhiivide ja Dokumendikeskuste Assotsiatsiooni (IAML) asepresident, Rahvusvahelise Raamatukoguühingute ja -institutsioonide Liidu (IFLA) bibliograafiasektsiooni alalise komitee liige, ELNET Konsortsiumi kataloogimise ja nimenormandmete töörühma juht, Eesti Muusikakogude Ühenduse esimees;
- Heidi Heinmaa – Eesti Muusikakogude Ühenduse juhatuse liige;
- Ruth Hiie, Sirje Lusmägi, Pille Martin, Larissa Petina, Urve Sildre – ERÜ vanaraamatu toimkonna liikmed;
- Rita Hillermaa – Riigikogu Toimetiste (RITO) toimetuskolleegiumi liige;
- Mari Kannusaar – ERÜ terminoloogiatoimkonna liige;
- Sille Kurjamaa – ELNET Konsortsiumi ühishangete töörühma liige;
- Heli Kuusik – ELNET Konsortsiumi haldurite kogu liige ja teenuste töörühma liige;
- Siiri Lauk – Eesti Terminoloogia Ühingu juhatuse esimees, Haridus- ja Teadusministeeriumi juures tegutseva, riikliku programmi *Eestikeelse terminoloogia toetamine (2008-2012)* juhtkomitee liige, Tartu Ülikooli Sihtasutuse terminoloogiastipendiumi komisjoni liige, ERÜ terminoloogiatoimkonna liige;
- Sirje Nilbe – UDK nõuandva komitee (UDC Advisory Board) liige, IFLA liigitamise ja märksõnastamise sektsiooni alalise komitee liige, IFLA rahvusvaheliste kataloogimisreeglite eksperdigrupi (IME-ICC) liige, RRI standardimise eksperdinõukogu liige, ELNET Konsortsiumi liigitamise ja märksõnastamise töörühma juht ning kataloogimise ja nimenormandmete

- töörühma liige, ERÜ liigitamise ja märksõnastamise toimkonna juhatuse liige, ERÜ terminoloogiatoimkonna liige;
- Riin Olonen – RRI standardimise eksperdinõukogu liige, ELNET Konsortsiumi haldurite kogu liige;
 - Kati Plukk – EVS/ TK 22 Informatsioon. Dokumentatsioon sekretär, RRI standardimise eksperdinõukogu liige;
 - Mihkel Reial – ELNET Konsortsiumi juhatuse liige, Eesti raamatukogude koostöökoja liige, Kultuuriministeeriumi kultuuripärandi digitaalse säilitamise nõukogu aseesimees, ELNET Konsortsiumi digiteerimise ja mikrofilmimise töörühma juht, RRI teadusnõukogu liige;
 - Ene Riet – IFLA raamatukogundusajakirjade toimetajate ümarlaua kirjavahetajaliige;
 - Katre Riisalu – ERÜ juhatuse aseesimees;
 - Maris Ringvee – ERÜ terminoloogiatoimkonna liige;
 - Toomas Schvak – ERÜ terminoloogiatoimkonna liige;
 - Mari Sibul – ERÜ terminoloogiatoimkonna liige;
 - Mari Siiner – Kultuuriministeeriumi kultuuripärandi digitaalse säilitamise nõukogu liige, Kultuuriministeeriumi kultuuriväärtuste säilitamise nõukogu liige, Kutsekoja kultuuri kutsenõukogu konservaatorite kutsekomisjoni liige, UNESCO Rahvusliku Komisjoni nõukoja liige, UNESCO Rahvusliku Komisjoni Maailma Mälu dokumendipärandi programmi Baltic Network ekspert;
 - Urmas Sinisalu – ELNET Konsortsiumi haldurite kogu liige;
 - Külli Solo – ELNET Konsortsiumi andmebaasi ISE töörühma juht ja haldurite kogu liige;
 - Triin Soone – Eesti Kirjastuste Liidu juhatuse liige, Eesti Kultuurkapitali kirjanduse sihtkapitali nõukogu liige;
 - Katrin Sõrmus – ELNET Konsortsiumi kataloogimise töörühma liige;
 - Ülle Talihärm – ERÜ kogude toimkonna liige, ERÜ terminoloogiatoimkonna liige, RRI teadusnõukogu liige;

- Krista Talvi – Kultuuriministeeriumi rahvaraamatukogude nõukogu liige, ERÜ kutsekomisjoni esimees, ERÜ koolituse toimkonna liige;
- Leili Tenno – ELNET Konsortsiumi kataloogimise ja nimenormandmete töörühma liige;
- Signe Tõnisson – ELNET Konsortsiumi mikrofilmimise ja digiteerimise töörühma liige;
- Kristel Veimann – ELNET Konsortsiumi kataloogimise ja nimenormandmete töörühma juht ning andmebaasi ISE töörühma liige;
- Mihkel Volt – EVS/ TK 22 Informatsioon. Dokumentatsioon liige, ajakirja *Raamatukogu* toimetuskolleegiumi liige, RRI teadusnõukogu liige, RRI standardimise eksperdinõukogu esimees.

2010. AASTAL ON KAVAS

- jätkata aktiivselt tööd ELi raamprogrammide projektides ja rahvusvaheliste organisatsioonide töös;
- kaasa Eesti rahvaraamatukogud artiklite andmebaasi ISE koostamisse;
- teha koostööd Rahvusarhiiviga võrguväljaannete arhiveerimise alal;
- teha koostööd Eesti e-raamatukogu (Eesti mäluasutuste e-platvorm) rajamisel.

KULTUURITEGEVUS

Rahvusraamatukogu lõi aktiivselt kaasa Eesti kultuurielus, toimusid näitused, kontserdid, etendused, loengud, teemaõhtud. 2009. aastal osaleti 53 näituse koostamisel ja korraldamisel ning 19 rahvusvahelises koostööprojekti. Toimus 12 raamatunäitust, millest 9 tutvustasid RRI kogusid. (Lisa 5). Väljaspool RRI eksponeeriti 2009. aastal 22 näitust, neist välisriikides 7 ja Eestis 15. Valmis eesti- ja ingliskeelne rändnäitus *Kasuline kokaraamat*, mis annab ülevaate eesti kokaraamatute ajaloost alates esimesest, aastal 1781 kuni aastani 1940.

Traditsioonilistest suurüritustest toimus Tallinna 3. illustratsioonitriennaal „Pildi jõud”, mille patrooniks oli proua Evelin Ilves. Rahvusvahelisel konkurss-näitusel eksponeeriti üle 300 originaalillustratsiooni ja raamatu Läänemere äärsete riikide 65-lt kunstnikult. Kaasnäitustena avati Eesti Lastekirjanduse Keskuses eelmise triennaali peapreemia võitnud taani kunstniku Lilian Broeggeri isikunäitus ja Soome Instituudis illustraator Hannu Taina isikunäitus. Triennaali peapreemia võitis Varvara Alyai Venemaalt, Rahvusraamatukogu diplomi pälvis kunstnik Juss Piho. Triennali kajastab kodulehekülg ning kataloog.

2009. aastal alustati Eduard Viiralti Galerii renoveerimistöödega koostöös Tallinna Kultuuriväärtuste Ametiga.

RRI kogude tutvustus

Suurnäitus oli üldlaulu- ja tantsupeoks valminud *Eesti rahvarõivas sõnas ja pildis*, mis tutvustas trükiste põhjal Eesti rahvarõivaste kujunemist ja muutumist 16. sajandist tänapäevani. Näitusel oli valik raamatuid, ajakirju, plakateid, postkaarte ja nende kogumeid, kus jäädvustatud rahvariie kui identiteedi kandja. Eksponeeriti Adam Oleariuse, Johann Gottlieb Georgi, Friedrich Sigismundi Sterni jt teoseid. Väljapanekut täiendasid Eesti Ajaloomuuseumi etnograafiakollektsioonist pärit esemed, milles ilmnisid rahva esteetilised tõekspidamised ning kunstimeisterlikkus. Näituse koostasid Helle Remmelt ja Ruth Hiie. Lisaks ilmus samateemaline 2010. aasta kalender.

Kunstide teabekeskuse 50. aastapäeva tähistati kahe kogusid tutvustava näitusega: *Illustratsiooni võlu* kajastas originaal-raamatuillustratsioone RRI kunstikogust,

eksponeeritud oli 150 illustratsiooni 57 kunstnikult (Günther Reindorff, Siima Škop, Evald Okas, Edgar Valter, Ott Kangilaski, Richard Kaljo, Vive Tolli jt) ning *Muusikalisi aardeid Rahvusraamatukogust*, mis tutvustas noodi- ja heliplaadikogu, sealhulgas vanimatest väljaannetest 1787. aastal Leopold Mozarti koostatud viiulimänguõpik ja Berliinis 1798. aastal ilmunud vabamüürlaste laulik.

Edgar Valteri 80. sünniaastapäeva tähistati Edgar Valteri päevaga, sealhulgas konverentsi ja näitusega *Edgar Valter 80. Vaikse vaatlemise keeles*. Eksponeeriti kunstniku illustratsioonidega raamatuid, autoriraamatuid ja karikatuurikogumikke. Lisaks valik originaal-illustratsioone, karikatuure ja graafikat varasest loomeperioodist, mis pärinesid nii erakogudest kui ka Rahvusraamatukogust ja Eesti Lastekirjanduse Keskuse kogudest. Edgar Valteri päeva aitasid korraldada tema pere, Kirjastus Elmatar, Eesti Lastekirjanduse Keskus ja Eesti Rahvusringhääling.

Näitus *Tiiu Lauri 100 postrit läbi aegade* oli tagasivaade RRI näituste osakonna 15. tegevusaastale ning autori tööle näituste osakonna kunstnikuna.

Estonia huku 15. aastapäevale pühendati raamatu- ja esemenäitus *Reisilaev Estonia kirjas ja meeles*. Näitusel oli võimalik tutvuda reisilaeva Estonia käsitleva kirjandusega, millest enamik pärines Rahvusraamatukogu kogudest. Ekspositsiooni kuulus üle 60 raamatu 8 keeles, sh dokumentaalteosed, väitekirjad, ilukirjandus ja tõlkeraamatud, mis ilmunud aastatel 1994–2008. Väljapanekut täiendasid Eesti Meremuuseumi eksponaadid ja mälestusesemed laevafirmaga ESTLINE seotud inimestelt, sh näituse koostajalt Anneli Kuivalt. Näituse koostööpartnerid olid MTÜ Memento Mare, MTÜ Crescendo, Eesti Meremeeste Sõltumatu Ametiühingu ja Eesti Meremuuseum.

Koostööprojektid

Aasta algus oli traditsioonide kohaselt raamatu päralt. Korraldati konkurss-näitus 25 kaunimat Eesti raamatut ja 5 kaunimat Eesti lasteraamatut ning koostöös Kirjastuste Liiduga 2008. aasta menuraamatute näitus. Rahvusraamatukogu raamatukujunduse auhinna *Kuldraamat* pälvisid Kalle Müller ja Katrin Ehrlich.

Viljakas oli koostöö mitmete riikide suursaatkondadega, mille tulemusel jõudis raamatukogusse palju huvitavaid näitusi. Leedu Vabariigi suursaadik Juozas Bernatonis avas Leedu riigi 1000. aastapäeva tähistava näituse *Leedu: kultuur ja ajalugu*.

Ekspositsioon andis ülevaate Leedu kultuuri ja poliitika arengust, alates Leedu esmamainimisest Quedlinburgi kroonikas 1009. aastal, kuni tänapäevani. Lisaks Leedu kultuuri- ja ajaloopärandile tutvustas näitus riigi juubeliaastat tähistavaid üritusi ning Vilniust Euroopa kultuuripealinnana.

Ameerika Ühendriikide Suursaatkond vahendas näituse Eestis enne II maailmasõda elanud suursaadiku abikaasa loomingust *Ameerika-Poola kunstnik Irena Baruch Wiley (1906–1972)*. Eksponeeritud 30 portreed olid valminud 1930.–1960. aastatel ning need avastati juhuslikult mõni aasta tagasi Ameerikas oksjonil olnud majast. Wileyle poseerisid paljud, presidentidest rändhõimupealikenä.

Esmakordne oli koostöö Kolumbia Suursaatkonnaga Varssavis, mille tulemusel tutvustati värvikirevat fotogaleriid *Kaunis Kolumbia*. Eksponeeritud fotod olid Kolumbia Välisministeeriumi, Kolumbia Ekspordiagentuuri Proexport ja Medellini fotoklubi korraldatud konkursi parimad tööd. Võistluse eesmärk oli leida Kolumbiale kõige iseloomulikumad maastikud, linnad ja kultuurisündmused ning tekitada huvi selle maa vastu.

Läti Vabariigi president Valdis Zatlers avas riikliku visiidi raames RRis näituse *Läti ajalugu karikatuurides*. Näitusel eksponeeritud karikatuurid olid inspireeritud Läti poliitilistest sündmustest riigi moodustamise hetkest, 1918. aastast tänapäevani.

Hiina Rahvavabariigi Suursaatkond tähistas riigi 60. aastapäeva näitusega *Hiina kaleidoskoop: elu tänapäeva Hiinas*.

Jätkuvalt toimus koostöö eesti kunstnike ja loomeliitidega. Koostöös Vabagraafikute Liiduga toimus rahvusvaheline joonistustriennaal MANU PROPRIA, kus osales ligi 200 kunstnikku 27 riigist. Traditsiooniliste ja äärmuslike lahenduste abil oli kunstnike eesmärgiks avardada joonistuse võimalusi, vaadates tulevikku, täiendades vahetatut väljendust tehnoloogiate ja materjalidega, joonistades nähtamatut.

Kunstnik Erki Kasemets lõi Rahvusraamatukogu fuajees installatsiooni *Sirgvool*, kus tema maalitud joogipakenditest loodi jada otse publiku silme all ja osalusel. Ahela valmimist saatis samas komponeeritud muusika. Iga element eraldi oli tükike autori kahekümne aasta vältel maalitud sarjast *Life-File*.

Kultuuriministri ja välisministri osavõtul avati näitus *Eesti saar Gulagi arhipelaagis*.

90 aastat Aleksandr Solženitsõni sünnist. Ekspositsioon põhines kultuuriajakirja *Võšgorod* samanimelises püsirubriigis ilmunud materjalidel. Represseeritute isiklikest arhiividest oli kogutud originaalfotosid, kirju ja dokumente. Väljapanekus oli esindatud ka Nobeli preemia laureaadist kirjaniku Aleksandr Solženitsõni eesti keelde tõlgitud teosed, käsikirjade koopiad, kirjad ja muud mälestusesemed.

Aasta lõppakordiks oli RRI töötajate fotonäitus *Lumesadu, kingisadu, pildisadu...*. Näitusel eksponeeritud 27 autori 70 pilti näitasid loodust, inimesi, sündmusi ehk kõike, mida kaamerasilm oli püüdnud. Avalikul hääletusel valiti vaatajate lemmik. Plaanime kujundada sellest näitusest iga-aastase tava.

Konverentsikeskuse tegevust mõjutas oluliselt üldine majanduslangus, vähenes nii ürituste (15,3%) ja klientide arv kui ka ürituste kestus. Eriti langes koolituste korraldamine, mitmed kliendid lõpetasid majandustegevuse. 2009. aastal toimus 621 üritust (2008. aastal 734; 2007. aastal 876), teenindati 325 klienti, üritustel käis aasta jooksul ligi 50 000 külastajat.

2009. aasta suurüritused

- Sotsiaaldemokraatide erakonna üldkogu
- Tarbijaõiguste päev
- Minu Eesti mõttekoda ja Minu Eesti staap
- Kirjastuste Liidu raamatute kevadmüük
- Keskerakonna valimiskonverents
- TF-CSIRT Meeting
- Maksumaksjate Liidu maksukonverents
- Euroopa töömess
- Töötervishoiupäev
- Harrastusfilmide festival
- Edgar Valteri päev
- Eesti Rahvusliku Folkloorinõukogu kontsert *Kultuuriruumi rikkus*
- Seminar Digitaalne mälu/Digital Memory
- rahvusvaheline GIS- ja geograafiapäev
- jõulukuu raamatunädal ja kirjandusfoorum Paabeli raamatukogu

Saksa teadus- ja kultuurikohvikus kõneldi järgmistel teemadel: Kloostrikultuurist; Haydnist inspireeritud; Šveitsi väärtused ja edumudelid: kuidas strateegilisel murdejoonel asuv väike Alpiiriik rikkaks sai; Isepäine Helveetsia; Imeliselt täiuslik kunstnik Gustav Klimt.

Jätkus koostöö VAT Teatri ja Teater Variusega, alustati RRI fuajees toimuvat kontserdisarja *Noorte Meistrite Akadeemia kammermuusika pooltund* koostöös Pille Lille Muusikute Toetusfondiga.

RRI naiskooril oli tegevusrohke aasta: osaleti üldlaulupeol „Üheshingamine“, lisaks anti 25 kontserti, millest 5 RRI-s.

2010. AASTAL ON KAVAS

- koostöös Tallinna Kultuuriväärtuste Ametiga renoveerida Eduard Viiralti Galerii;
- renoveerida harulduste kogu näitusesaal;
- koostada näitus *Jaan Poska ja Tartu rahu* koostöös Tallinna Linnaarhiivi, Jaan Poska Muuseumi, Riigiarhiivi ja Ajalooarhiiviga;
- koostada *Tallinn 2011 Euroopa kultuuripealinn* raames näitus *Kaart&kaart – tere tulemast Tallinna* ning avaldada samateemaline kalender;
- tähistada arhiivkogu 75. aastapäeva näitustega *Eesti luuleilm* ja *Eesti tänapäeva luule*;
- alustada 2011. aastal toimuva Eduard Viiralti auhinna konkursi ettevalmistustega;
- osaleda rahvusvahelise köitekunstinäituse Scripta Manent korraldamises.

PARLAMENDIRAAMATUKOGU

Parlamendi infoteenindust korraldab Rahvusraamatukogu koostöös Riigikogu Kantseleiga (RKK). Põhilisteks koostöövaldkondadeks on väljaannete koostamine ja kirjastamine, infootsingu koolituste korraldamine ning päringutele vastamine. Ühiselt viiakse läbi uuringuid Riigikogu liikmete ja ametnike infovajaduse väljaselgitamiseks. Lepingulised suhted on Justiits- ja Välisministeeriumiga, Õiguskantsleri Kantselei, Kaitseväe Peastaabi ning Presidendi Kantseleiga. Head töösuhted on välja kujunenud parlamendiraamatukogudega naaberriikidest (Soome, Läti, Leedu jt). Tihenenud on sidemed Euroopa Parlamendi raamatukoguga, vajadusel abistatakse Eesti-aineliste päringute lahendamisel, koostatakse infomaterjale Eestist Euroopa Parlamenti valitud saadikute meedias ilmunud artiklite kohta. Osaletakse mitmete rahvusvaheliste organisatsioonide töös (Rahvusvahelise Raamatukoguühingute ja -institutsioonide Liidu (IFLA) parlamendiraamatukogude ja uurimisteenistuste sektsioon, Rahvusvaheline Õigusraamatukogude Assotsiatsioon (IALL)).

Kogud

Parlamendi infoalaseks teenindamiseks on kogude arendamisel jätkuvalt suure tähelepanu all õigus-, majandus- ja politoloogikirjanduse komplekteerimine ning andmebaaside täiendamine. 2009. aastal tegeleti neis teemavaldkondades aktiivselt e-raamatute hankimisega. Õiguse valdkonnas telliti eelkõige riigi-, haldus-, tsiviil- ja rahvusvahelist õigust käsitlevat kirjandust. Täiendamist vajab veel mitme riigi õiguskirjandus, mida varasematel aastatel hangiti eelkõige vahetuse või annetuste kaudu (Austria, USA jt). Õiguslaste litsentsiandmebaaside osas leidis enim kasutamist andmebaas Westlaw. Rahvusvaheliste organisatsioonide kogu täienes 2009. aastal ca 1400 teavikuga. Valdava osa saabunud teavikutest moodustab organisatsioonidelt depoostaatuse raames saadud kirjandus. Seoses OECD depoostaatuse saamisega 2009. aasta lõpus on RRil kuni 2012. aastani tasuta ligipääs andmebaasile SourceOECD. Oluline muudatus on toimunud ka Maailmapanga väljaannetega. Alates 1. juulist 2009 läks Maailmapank üle vaid e-väljaannetele. RRil kui deporaamatukogul on tasuta ligipääs Maailmapanga e-raamatukogule World Bank E-Library ning neljale veebipõhisele

statistikaandmebaasile. Majanduse valdkonnas on enim tellitud raamatuid majanduspoliitika, riigirahanduse, maksustamise, ettevõtluse ja töö-ökonomika valdkonnast, samuti on ostetud erinevaid käsitlusi praegusest majandus- ja finantskriisist. Jätkub e-raamatute andmebaasi Oxford Scholarship Online majanduse ja rahanduse paketi ostmise, mis praegu sisaldab 312 majandusalase raamatu täisteksti. Sotsioloogia- kirjanduse kogu on 2009. aastal täienenud peamiselt teoreetiliste käsitlustega.

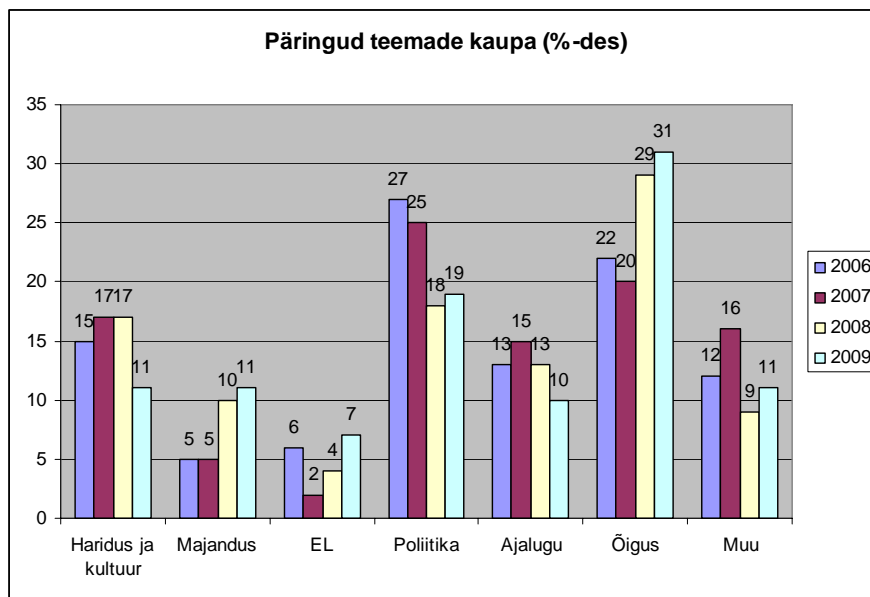
Infoteenindus

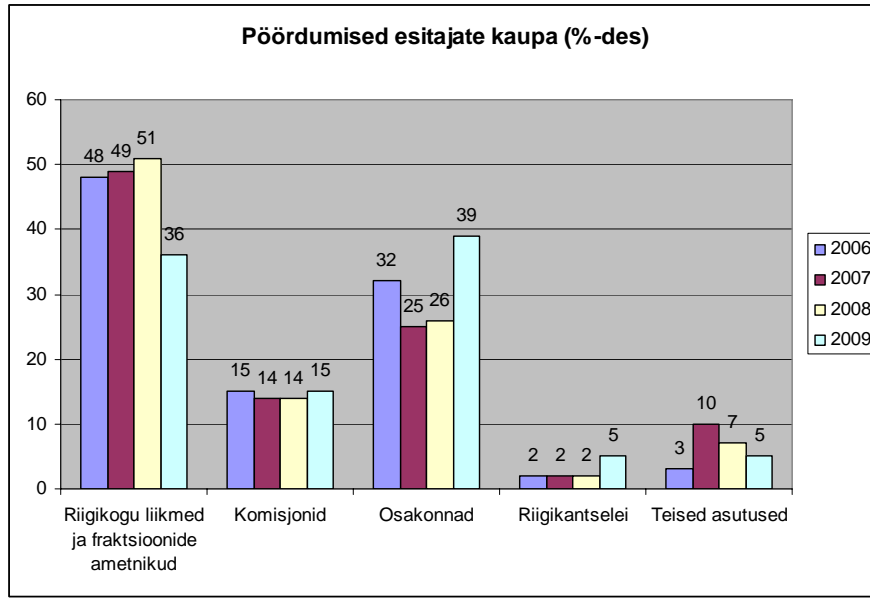
2008. aasta sügisest uutes ruumides asuva parlamendi lugemissaali küllastajate arv on kasvanud. Avariikulitel on 2009. aasta detsembri seisuga ligi 8000 raamatut ja jätkväljaannet. Eesti ja võõrkeelse perioodika nimetuste arv jäi võrreldes varasema perioodiga samaks. Kogude täiendamisel arvestatakse parlamendiliikmete ja Riigikogu Kantselei osakondade ettepanekutega.

Parlamendiliikmete infovajaduse ning informatsiooni hulga suurenemisest johtuvalt oleme alustanud parlamendiliikmetele suunatud e-keskkonna loomisega. Arendatavasse virtuaalsesse lugemissaali on kokku koondatud parlamendiliikmete tööks vajalik informatsioon Rahvusraamatukogu pakutavatest infoallikatest ja teenustest ning veebis leiduvatest inforessurssidest. E-keskkond võimaldab juurdepääsu andmebaasidele ning erinevatele e-publikatsioonidele, nii Rahvusraamatukogus koostatud elektroonilistele väljaannetele kui ka e-raamatute kataloogidele. Samuti saavad e-keskkonna kasutajad tutvuda Rahvusraamatukokku tellitud välisajakirjadega, esitada kiiresti e-päringuid, külastada Rahvusraamatukogu virtuaalset näitust parlamendi ajaloost või tutvuda parlamendi lugemissaali teenuste ja uudiskirjandusega.

Virtuaalne lugemissaal on seotud Rahvusraamatukogu otsinguportaaliga, võimaldades otsingut parlamendi töö seisukohast vajalikest andmekogudest. Kuna elektronkataloog ESTER on enimkasutatav ja vajalikem andmekogu, siis on virtuaalse lugemissaali avalehel eraldi otsiaken e-kataloogist teavikute otsimiseks. Virtuaalse lugemissaali kontseptsioon on välja töötatud 2009. aastal ning e-keskkonna teostamise, kujundamise ja parlamendiliikmetele veebis kättesaadavaks tegemisega on kavas alustada 2010. aastal.

Kui aastail 2006–2007 õiguslaste päringute hulk vähenes, siis Riigikogu XI koosseisu ajal on huvi taas kasvanud. Selle aasta eripärana võiks esile tuua parlamendiõigusega seotud teemasid (õigusloomeprotsessi kvaliteedi hindamise kriteeriumid, artiklid parlamendi kohta, peaministrile valitsuse moodustamiseks volituste andmine, umbusalduse avaldamine, Lissaboni lepingu mõju rahvusparlamentidele jm). Lisaks on soovitud materjale väga erinevatel ja laiaulatuslikel teemadel (merepõhja kasutamise reguleerimine, kodulaenudega seonduvad Põhjamaade seadused ja artiklid, avaliku sektoriga seotud artiklid, lotondust reguleerivad õigusaktid ja artiklid perioodist 1920–1940, 1990–2009). Taas on aktuaalseks muutunud ENSV-aegsed õigusaktid erastamise, vara tagastamise ning kahjude hüvitamise kohta. Majandus- ja poliitikaalased päringud on enamasti seotud hetkeprobleemidega ühiskonnas (majanduslangus, hinnapoliitika ja hinnakujundus, Gazprom, korruptsioonijuhtumid, Vene-Gruusia suhted jne).

Kirjastustegevus

2009. aastal jätkus **koostöö Riigikogu Kantseleiga** väljaannete koostamisel ja kirjastamisel. Kuigi raske majandusolukord sundis varem kavandatus korrektsiivse tegema, ilmusid nii *Riigikogu aastaraamat 2008/2009* kui ka kooliõpilastele mõeldud *Riigikogu: miks ja kuidas 3.*, ümbertöötatud trükk. Kavandatud lasteväljaanne jäi kahjuks ilmumata. Parlamendiinfo keskus tegi tavapärasest kaastööd ka *Riigikogu Toimetistele* (6 artiklit) ning koostas registri Arend Lijpharti teose „Patterns of Democracy“ eestikeelsele väljaandele.

2010. aastaks on lisaks aastaraamatule planeeritud trükiväljaandena Riigikogu liikme tööd tutvustav brošüür, mille autoriteks on Riigikogu liikmed, tekstid toimetab ja väljaande kirjastab Rahvusraamatukogu.

Võrguväljaanded

E-raamatukogu areng on oluliselt tõstnud võrguväljaannete tähtsust ja osakaalu. Esmakordselt ilmus võrguteavikuna aastanimestik *Bibliographia iuridica Estonica* (PDF-formaadis), mis võimaldab hõlpsasti kasutada linke täistekstidele, sisukordadele ja tutvustustele. Väga edukaks kujunes 2009. aasta õiguslasele referaatväljaandele *Summaria Iuridica*. Kokku refereeriti 28 artiklit ja suurendati valikartiklite nimestiku mahtu. Refereeritavate artiklite valiku esmaseks kriteeriumiks on aktuaalsus Eesti lugejale. Selle aasta artiklid puudutasid nt valimisi, reforme avalikus teenistuses, vee

hinnapoliitikat, tuuleenergia kasutamist, rahvusvahelist mereõigust torujuhtmete rajamise kontekstis, tervishoiupoliitikat ELis, tervisekontrolliga seotud järelevalvet jms. Tagasiside huvilistelt-koostööpartneritelt oli väga hea, artiklitellimuste hulk suurenes 2008. aastaga võrreldes peaaegu kaks korda. *Summaria Socialia* hakkas 2009. aastal ilmuma uuendatud sisu ja uute tegijatega ning on oma kasutajaskonda alles välja kujundamas. Lisaks teadusajakirjadele jälgitakse nüüd ka populaarsema sisuga ajakirju, pikematele referaatidele järgneb artiklite annoteeritud valiknimestik poliitika, majanduse jt sotsiaalteaduste vallast.

Riigikogu liikmete kirjutisi registreerivate väljaannete osas tehakse tihedat koostööd Riigikogu Kantselei pressi- ja infoosakonnaga, kooskõlastades ilmumissagedust, formaate, sisu. Kuigi väljaandeid oli 2009. aastal 4 (*Nädal maakonnalehtedes, Nädal üleriigilistes lehtedes, Nädal blogides ja Riigikogu liikmete kirjutised*), täitsid kõik eri ülesandeid ja olid Riigikogu hinnangul väga vajalikud. Seoses Riigikogu liikmete veebilehtede reorganiseerimisega 2010. aastal on kavas muuta info edastamine veelgi operatiivsemaks. Ilmunud artikleid hakatakse Riigikogu kodulehele lisama samal päeval, blogid muutuvad kättesaadavaks RSS uudisvooga ja nende bibliograferimine lõpetatakse. Nädalaväljaanded ühendatakse nimetuse alla *Nädal ajalehtedes. Riigikogu liikmete kirjutisi*, mis koondab nii ajalehtedes kui ka ajakirjades ja kogumikes ilmunu ning tervikteosed, hakatakse täiendama kord kuus.

Võrguväljaandena on kavandatud ka *Naised Riigikogus*, mis tutvustaks Riigikogu naisliikmeid aastatel 1918–1940 ja 1992–2010. Esimene periood (1918–1940) sisaldab elulooandmeid, fotosid, dokumente, väljavõtteid ajakirjandusest ja stenogrammidest, nende kohta kirjutatud. Teine periood (1992–2010) koondab peamiselt elulooandmeid.

Andmebaas *Parlamentarism*

2008. aasta veebruaris avatud andmebaas *Parlamentarism* sisaldab Eestis ilmunud monograafiaid, teadustöid, artikleid kogumikest, jätkväljaannetest ja ajakirjadest parlamentarismi kohta. Välismaal ilmunud kirjutistest on andmebaasi lisatud Eesti autorite kirjutatu või Eesti parlamenti ja parlamentarismi käsitlevad kirjutised. Praegu on *Parlamentarismi* andmebaasis 392 kirjet. 2009. aastal lisati andmebaasi aastatel 1918–

1940 ilmunud artiklid. Andmebaas on kavas viia ProCite'st Millenniumi keskkonda ning teha kättesaadavaks artiklite andmebaasi ISE kaudu.

Trükiväljaanded

- XI Riigikogu / koostanud Eesti Rahvusraamatukogu. – Tallinn : Riigikogu Kantselei, 2009. – Voldik. – Seisuga 15. sept – Ilmus eesti, inglise ja saksa k;
- Riigikogu: miks ja kuidas / Riigikogu Kantselei, Eesti Rahvusraamatukogu. – 3., täiend tr – Tallinn, 2009. – 36 lk : ill ISBN 978-9985-9531-8-1;
- Riigikogu aastaraamat 2008/2009 / Riigikogu Kantselei, Eesti Rahvusraamatukogu ; peatoimetaja Aivar Jarne ; koostanud ja toimetanud Rita Hillermaa, Piret Viljamaa. – Tallinn : Riigikogu Kantselei, 2009. – 72 lk : ill ISSN 1736-776X.

Võrguväljaanded

- Bibliographia iuridica Estonica = Eesti õigusbibliograafia = Legal literature of Estonia = Estnische Rechtsbibliographie 2008 [Võrguteavik] / koostanud Maia Ruttu ; toim Katrin Ordlik, Gerli Eero. – Tallinn : Eesti Rahvusraamatukogu, 2009. – 174 lk, ISSN 1736-8308 <http://www.nlib.ee/vvfiles/0/BIE2008.pdf>
- Summaria Europensia [Võrguteavik] : kokkuvõtteid välisajakirjades Euroopa Liidu teemadel ilmunud artiklitest / Eesti Rahvusraamatukogu, Euroopa Liidu infokeskus. – Tallinn : Eesti Rahvusraamatukogu, 2009. Ilmub 4 korda aastas. <http://www.nlib.ee/24384>
- Summaria Iuridica [Võrguteavik] : valik ülevaateid välisajakirjanduses ilmunud artiklitest / Eesti Rahvusraamatukogu, parlamendiinfo keskus ; koostanud Karmen Linask ja Tiia Melts ; toimetanud Gerli Eero. – Tallinn : Eesti Rahvusraamatukogu, 2009. Ilmub 4 korda aastas. ISSN 1736-0404 <http://www.nlib.ee/2918>
- Summaria Socialia [Võrguteavik] : valik ülevaateid välisajakirjanduses ilmunud artiklitest / Eesti Rahvusraamatukogu, parlamendiinfo keskus ; koostanud Tiina Tammiksalu ja Ülle Lepp; toimetanud Piret Viljamaa. – Tallinn : Eesti

Rahvusraamatukogu, 2009. Ilmub 5 korda aastas. ISSN 1736-0390
<http://www.nlib.ee/2934>

- Riigikogu liikmete kirjutised [Võrguteavik] / Eesti Rahvusraamatukogu, parlamendiinfo keskus; koostanud Gerli Eero. – Tallinn : Eesti Rahvusraamatukogu, 2009. Täiendatakse 3 korda aastas (jaanuaris, mais, septembris). ISSN 1736-034X <http://www.nlib.ee/4699>
- Nädal blogides : Riigikogu liikmete, ministrite ja europarlamenti saadikute kirjutised [Võrguteavik] / Eesti Rahvusraamatukogu, parlamendiinfo keskus. – Tallinn : Eesti Rahvusraamatukogu, 2009. Ilmub kord nädalas (juulis ja augustis üle nädala). <http://www.nlib.ee/93360#5>
- Nädal maakonnalehtedes : Riigikogu liikmete, ministrite ja europarlamenti saadikute kirjutised [Võrguteavik] / Eesti Rahvusraamatukogu, parlamendiinfo keskus. – Tallinn : Eesti Rahvusraamatukogu, 2009. Ilmub kord nädalas (juulis ja augustis üle nädala). Kättesaadav Riigikogu Kantselei sisevõrgus.
- Nädal üleriigilistes lehtedes : Riigikogu liikmete, ministrite ja europarlamenti saadikute kirjutised [Võrguteavik] / Eesti Rahvusraamatukogu, parlamendiinfo keskus. – Tallinn : Eesti Rahvusraamatukogu, 2009. Ilmub kord nädalas (juulis ja augustis üle nädala). Kättesaadav Riigikogu Kantselei sisevõrgus.
- Uued raamatud : rahvusvahelised organisatsioonid [Võrguteavik] / Eesti Rahvusraamatukogu, parlamendiinfo keskus. – Tallinn : Eesti Rahvusraamatukogu, 2009. Ilmub 4 korda aastas. <http://www.nlib.ee/36151>
- Uued raamatud: sotsioloogia, majandus, poliitika [Võrguteavik] / Eesti Rahvusraamatukogu, parlamendiinfo keskus. – Tallinn : Eesti Rahvusraamatukogu, 2009. Ilmub 10 korda aastas. ISSN 1736-0382
<http://www.nlib.ee/5947>
- Uued õigusraamatud Eesti Rahvusraamatukogus [Võrguteavik] / Eesti Rahvusraamatukogu, parlamendiinfo keskus; koostanud Maia Ruttu. – Tallinn : Eesti Rahvusraamatukogu, 2009. Ilmub 10 korda aastas. ISSN 1736-0382
<http://www.nlib.ee/5946>

LISA 1

NÄITARVUD 2008/2009

1.	KOGUD	Kogude seis 01.01.2009	Lisandumine	Kustutamine	Kogude seis 01.01.2010
1.1.	Kasutuskogud	3 199 763	46 756	16 909	3 229 610
	Raamatud	1 976 349	22 745	10 912	1 988 182
	Jadaväljaanded	310 077	7 950	1 965	316 062
	sh ajakirjad	129 092	2 857	1 625	130 324
	sh ajalehed	18 288	375	49	18 614
	sh jätkväljaanded	162 697	4 718	291	167 124
	Tehnikakirjanduse erilaadid	3 441	394	0	3 835
	Kaardiväljaanded	22 434	730	444	22 720
	Noodiväljaanded	119 435	854	165	120 124
	Graafikateavikud	183 326	850	0	184 176
	sh trüki graafikateavikud	155 972	762	0	156 734
	sh originaalgraafika teosed	27 354	88	0	27 442
	Käsikirjad ja arhivaalid	7 295	894	0	8 189
	sh käsikirjad	150	3	0	153
	sh arhivaalid	7 145	891	0	8 036
	Muud teavikud	499 298	9 904	3 104	506 098
	Paberil kokku	3 121 655	44 321	16 590	3 149 386
	Auvised	47 803	2 330	319	49 814
	sh audiaalteavikud	44 635	1 735	318	46 052
	sh kombineeritud auvised	3 168	595	1	3 762
	Elektroonilised teavikud	2 117	105	0	2 222
	sh CD-ROM-id	1 961	105	0	2 066
	sh Disketid	156	0	0	156
	Mikrovormid	28 188	0	0	28 188
	sh mikrokaardid	22 168	0	0	22 168
	sh mikrofilmid	6 020	0	0	6 020
	Muud laadid kokku:	78 108	2 435	319	80 224
1.2.	Reserv- ja vahetuskogud	163 603	1 055	3 118	161 540

	Reservkogu	154 949	113	2 092	152 970
	Vahetuskogu	8 654	942	1 026	8 570
1.3.	Tagatiskoopiate kogu	2 170	445	0	2 615
1.4.	Kunstikogu	149	0	0	149
	Maalid	112	0	0	112
	Skulptuurid	13	0	0	13
	Tarbekunstiteosed	24	0	0	24
Füüsilisel kandjal teavikuid kokku:		3 365 685	48 256	20 027	3 393 914
5. Elektrooniline kogu					
	E-raamatud	4 550	7 129	0	11 679
	Jadaväljaanded	35 649	1 028	0	36 677
	sh ajakirjad	34 193	737	0	34 930
	sh info- ja ajalehed, jätkväljaanded	1 456	291	0	1 747
	Noodiväljaanded	1	0	0	1
	Kaardiväljaanded	69	239	0	308
	Fotod	2	0	0	2
	Andmebaasid	152	0	2	150
	Veebisaidid	42	9	0	51
	Muud väljaanded	880	2	0	882
	E-teavikud kokku	41 345	8 407	2	49 750

*Kunstikogu originaalgraafika teosed sisalduvad kasutuskogu graafikateavikutes

2.	ANDMEBAASID	arvestusüksus	2008	2009
2.1.	RRi andmebaasid	nimetusi	23	* 13
2.1.1.	Bibliograafilised andmebaasid		14	4
	Bibliographia Iuridica Estonica (BIE)	kirjeid	30 494	31 853
	Eesti rahvusbibliograafia (ERB)		206 656	219 865
	Vabariigi Presidendi bibliograafia (VPB)		12 405	14 290
	Parlamentarism		250	392
	Eesti mikrofilmide register EMIFIR		3 916	4 269
2.1.2.	Täistekstiandmebaasid		3	3

	Rahvusteavikute digitaalarhiiv DIGAR	nimetusi	6 598	8 323
	sh DIGAR+		3 396	5052
	sh digiteeritud ajalehed DEA		198	** 223
	sh ERIKA		3 004	3048
2.1.3.	Faktiandmebaasid		4	3
	Raamatukogusõnastik	kirjeid	5 020	4 323
	Eesti kirjastuste andmebaas		4 351	4600
	Raamatukogustatistika andmebaas		1 200	1 150
2.1.4.	Muud andmebaasid		2	3
	Teemavärv	linkide arv	2 986	4791
	ELi küsimused ja vastused	kirjeid	386	372
	Otsinguportaal	andmekogusid	-	***160
2.2.	Litsentsiandmebaasid		51	46
2.3.	DIGARis arhiveeritud andmebaasid		78	81

* 2009 aastast ei kajastu koostöös ELNET Konsortsiumiga loodud andmebaaside statistika RRi andmebaaside

loendis

** sisaldab ka KMARis ja TLÜARis tehtut

*** 2009. aastal kasutusele võetud andmebaas

3.	KOOSTÖÖS TEISTE RAAMATUKOGUDEGA LOODUD			
3.1	Elektronkataloog		2008	2009
3.1.1.	RRi teavikuid e-kataloogis	nimetusi	794 659	847 350
		eksemplare	1 843 345	1 941 548
3.1.2.	RRi kogudest kajastatud e-kataloogis	protsent	58	60
3.2	Eesti artiklite andmebaas Index Scriptorium Estoniae ISE			
	ISEs kokku	kirjeid	-	* 742 694
	RRi kirjeid ISEs		-	652 852
	RRi kirjete osakaal ISEs		-	87,9 %
3.3.	Eesti märksõnastik EMS		37 540	** 48 414

*Andmebaasi konvertimise ja dublettkirjete eemaldamise tõttu on kirjete arv andmebaasis oluliselt väiksem

** Koostöös TÜ Raamatukoguga

4.	RAAMATUKOGU KASUTAMINE		2008	2009
4.1.	Lugejate andmebaasis lugejaid		46 380	42 610
	sh aasta jooksul registreeritud uusi lugejaid		4 959	5 356
4.2.	Külastused		671 530	690 100
	sh e-külastused		525 322	547 132
4.3.	Ajaveebi külastused		-	7 320
4.4.	Laenutused		79 755	84 569
	sh koju		-	* 40 021
4.5.	RRi andmebaaside kasutamine	otsinguid	1 407 187	** 464 346
4.6.	Otsinguportaali kasutamine	otsinguid sessioone	-	59 294 8 655
4.7.	Litsentsiandmebaaside kasutamine	otsinguid	134 243	124 830
4.8.	Päringud		37 257	34 526
	sh vastatud elektrooniliselt esitatud päringuile		1 862	2 042
4.9.	Muude e-teenuste kasutamine	osutatud teenuseid	490	544
4.10.	RVLi teel saabunud tellimused	teavikuid	2 391	1 593
	RVLi täidetud tellimused		2 120	1 417
	RVLi tellitud teistelt raamatukogudelt		1 226	1 415
	RVLi saadud teistelt raamatukogudelt		1 099	1 255
	RVLi kaudu RRi poolt esitatud tellimuste täitmine	protsent	89,6%	88,6%
	RVLi kaudu RRile esitatud tellimuste täitmine	protsent	88,6%	88,9%
4.11.	Paljundatud	lehekülgi	682 364	455 654
	sh valguskoopiad		680 407	453 531
	sh digitaalsed koopiad		1 957	2 123
4.12.	Teeninduspunktid		1	1
4.13.	Lugemissaalid		18	16
4.14.	Lugejakohad		571	555
	sh lugeja arvutitöökohad		88	89

* 2009. aasta 1. aprillist alustati kojulaenutusega

** 2009 aastast ei kajastu koostöös ELNET Konsortiumiga loodud andmebaaside kasutusstatistika RRi statistikas

5.	SÄILITAMINE JA KÖITMINE		2008	2009
5.1.	Konserveeritud	teavikuid	376	425
		lehti	14 162	14 416
5.2.	Desinfitseeritud	teavikuid	154	233
		lehti	1 176	483
5.3.	Puhastatud	teavikuid	8 114	6 656
		lehti	600 970	330 600
5.4.	Valmistatud säilitusümbriseid	tükke	2 742	2 502
5.5.	Mikrofilmitud	lehekülgi	230 351	195 157
		filmikaadreid	197 047	181 505
5.6.	Digiteeritud*	lehekülgi	159 616	120 016
		nimetusi	1 377	500
		maht megabaitides	2 235 721	
5.7.	Valmistatud uusi köiteid		3 914	3 565
	sh raamatud		1 277	1 375
	sh ajakirjad		365	243
	sh kammköited		60	146
	sh klamberköited		2 212	1 801
5.8.	Parandatud	lehti	58 996	51 074
5.9.	Kiletatud	teavikuid	10 386	10 447

* sisaldab ka KMARis ja TLÜARis tehtut

6.	TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS		2008	2009
6.1.	Uuringuid		2	2
6.2.	Uurimisteemasid		3	3
6.3.	Arendusprojekte		16	13
	sh RRis		6	2
	sh Eestis		5	5
	sh rahvusvahelisi		5	6
6.4.	Avaldatud infostandardeid		2	2
	sh RRI infostandardeid		1	1
6.5.	Koolitusi kokku	ürituste arv,	26	20
		osalejate arv	919	773
	sh kutseõppes õppijaid	osalejate arv	32	30
	sh neist aasta jooksul lõpetanud		30	30
6.6.	Kasutajakoolitus	ürituste arv,	35	40

		osalejate arv	445	626
6.7.	Ekskursioone		43	37

7.	KIRJASTAMINE		2008	2009
7.1.	Trükis avaldatud	nimetusi	32	34
	sh Riigikogu väljaanded		5	7
	sh teadusväljaanded		2	1
7.2.	Võrguväljaanded	nimetusi	17	18
7.3.	Ajakiri Raamatukogu	numbreid	6	6

8.	NÄITUSETEGEVUS		2008	2009
8.1.	Näitused		111	86
	sh RRI kogusid tutvustavaid näitused		12	9
	sh teema-, kunsti-, foto- jm näitused		56	44
	sh rändnäitused		32	22
	sh e-näitused		11	11

9.	KONVERENTSITEENUS		2008	2009
9.1.	Üritused kokku		734	621
	sh konverentsid ja seminarid		232	169
	sh messid		2	1
	sh koolitused		231	164
	sh kultuuriüritused		72	54
	sh muud üritused		197	233

10.	PERSONAL		2008	2009
10.1.	Ametis töötajaid		409	384
	sh raamatukoguhoidjaid		296	284
	sh teisi kvalifitseeritud spetsialiste		52	48
	sh teisi töötajaid		61	52
10.2.	Kooseisulisi ametikohti		393,5	360,5
	sh raamatukoguhoidjaid		289	276,5
	sh teisi kvalifitseeritud spetsialiste		49,5	43,5
	sh teisi ametikohti		55	41
10.3.	Raamatukoguhoidjaid ja kvalifitseeritud spetsialiste hariduse järgi			

	kõrgharidusega	288	269
	sh raamatukogundusliku kõrgharidusega	162	151
	rakenduskõrgharidusega	4	5
	keskharidusega	56	58

LISA 2

VÄLJAANDED 2009

TRÜKISED

Rahvusbibliograafia

1. Eesti perioodika 1941–1944. Koostaja K. Kaunissaar

Teadusväljaanded

2. Acta Bibliothecae Nationalis Estoniae. Nr 12. Allseeria Informatsioon ja ühiskond. Nr 1 Teenuse kvaliteet- raamatukogutöö tulemuslikkuse näitaja. Koostaja A. Veinberg

Bibliograafiad

3. Hugo Raudsepp. Bibliograafia. Koostaja T. Ritson
4. Riigiraamatukogu haruldusi. Koostajad S. Lusmägi, L. Petina

Riigikogu väljaanded

5. Riigikogu aastaraamat 2008/2009. Koostaja P. Viljamaa
6. A. Lijphart. Demokraatia mustrid (tõlkeramat)
7. Riigikogu: miks ja kuidas? Koostaja R. Hillermaa
8. XI Riigikogu (voldik eesti, inglise ja saksa keeles). Koostaja P. Viljamaa
9. Riigikogu Toimetised nr 19, 20

Infoväljaanded

10. Eesti Rahvusraamatukogu aastaaruanne 2008, tegevuskava 2009
11. Tere tulemast Eesti Rahvusraamatukokku! Eesti, vene ja inglise keeles (voldik, kordustrükk). Koostaja M. Orro
12. Näituste osakond, brošüür, eesti keeles. Koostaja K. Männi
13. Keeleteaduse teave Eesti Rahvusraamatukogus (voldik, kordustrükk). Koostaja K. Liivak
14. Ajalooteave Eesti Rahvusraamatukogus (voldik, kordustrükk). Koostaja K. Liivak
15. Saksa, Šveitsi ja Austria saali kakskeelsed voldikud. Koostaja L. Naan
16. Saksa, Šveitsi ja Austria saali kakskeelsed järjehoidjad. Koostaja L. Naan
17. ISE järjehoidja. Koostaja ELNET
18. EOD flaier eesti ja inglise keeles. Koostaja R. Enna
19. Teenetemärgid (voldik vene keeles). Koostaja Presidendi Kantselei
20. Tule Rahvusraamatukokku ja saa infotargaks! (flaier). Koostaja Õ. Mets
21. 7 sammu Eesti Soome sillal. (voldik) Koostaja näituste osakond

Ajakiri Raamatukogu

22. Nr 1–6, kalender. Koostaja E. Riet

Eriprojektid

23. Eesti Rahvusraamatukogu kalender 2010 (Eesti rahvarõivas sõnas ja pildis). Koostaja kogude osakond
24. Jõulukaardid

Rakendustrükised

25. Laenusedel (ühekordne). Koostaja laenuosakond
26. Laenusedel (kolmekordne). Koostaja laenuosakond
27. Ajalehe registreerimise kaart. Koostaja kogude arenduse osakond
28. Külaliskaart. Koostaja laenuosakond

ELEKTROONILISED VÄLJAANDED

Bibliograafiad

1. Uued Eesti raamatud. Koostaja L. Tenno
2. Nädal blogides: Riigikogu liikmete, ministrite ja europrlamendi saadikute kirjutised. Koostaja R. Margat, M. Vöormann
3. Riigikogu liikmete kirjutised. Koostaja G. Eero
4. Eesti õigusbibliograafia 2008. Koostaja M. Ruttu

Referaatväljaanded

5. Summaria Iuridica. Koostaja T. Melts
6. Summaria Socialia. Koostaja T. Tammiksalu
7. Summaria Europensia. Koostaja Euroopa Liidu Infokeskus

Uudiskirjanduse nimesikud

8. Humanitaarteaduste uudiskirjanduse nimestik. Koostaja M. Reimal
9. Infoteaduste uudiskirjanduse nimestik. Koostaja M. Stamm
10. Uued raamatud Euroopa Liidu infokeskuses. Koostaja Euroopa Liidu infokeskus
11. Uued raamatud: sotsioloogia, majandus, poliitika. Koostaja parlamendiinfo keskus
12. Uued raamatud: õigus. Koostaja M. Ruttu
13. Uued raamatud: rahvusvahelised organisatsioonid. Koostaja M. Lillemäe
14. Uut geograafia- ja kartograafiakirjandust. Koostaja kunstide teabekeskus
15. Uut kunstikirjandust. Koostaja E. Garšnek
16. Uut muusikakogudes. Koostaja N. Leppik
17. Uut teatri- ja filmikirjandust. Koostaja M. Karu

Standardid

18. Eesti Rahvusraamatukogu standardid (RRS)

VÄLJAANDED 2010

TRÜKISED

Rahvusbibliograafia

1. Eesti raamat 1918–1944

Riigikogu väljaanded

2. Riigikogu liikmete tööst. Koostaja R. Hillermaa
3. Riigikogu lasteraamat. Koostaja R. Hillermaa
4. XI Riigikogu (voldik eesti, inglise ja saksa keeles). Koostaja P. Viljamaa
5. Riigikogu Toimetised nr 21, 22

Infoväljaanded

6. Eesti Rahvusraamatukogu aastaaruanne 2009, tegevuskava 2010
7. Rahvusraamatukogu aastaraamat 2008/2009, eesti ja inglise keeles. Koostaja M. Volt
8. Rahvusraamatukogu reklaambrošüür eesti ja inglise keeles. Koostaja avalike suhete osakond
9. Harulduste ja arhiivkogu saali ning harulduste kogu, arhiivkogu ning isikuarhiive tutvustav voldik. Koostaja kogude osakond
10. Majandusteave Rahvusraamatukogus (voldik). Koostaja parlamendiinfo keskus
11. Politoloogiateave Rahvusraamatukogus (voldik). Koostaja parlamendiinfo keskus
12. Sotsioloogiateave Rahvusraamatukogus (voldik). Koostaja parlamendiinfo keskus
13. Infoteaduste saal (voldik). Koostaja teadus- ja arenduskeskus
14. RVO järjehoidjad. Koostaja parlamendiinfo keskus
15. Kojulaenutuse voldik eesti ja vene keeles. Koostaja laenuosakond
16. Otsinguportaali flaiier. Koostaja K. Rood
17. ELIK voldik eesti ja inglise keeles. Koostaja Euroopa Liidu infokeskus
18. E. Viiralt galerii (voldik). Koostaja Näituste osakond
19. EOD flaiier eesti ja inglise keeles. Koostaja R. Enna
20. EOD plakat. Koostaja R. Enna
21. EOD poster presentatsioon. Koostaja R. Enna

Ajakiri Raamatukogu

22. Nr 1–6, kalender. Koostaja E. Riet

Eriprojektid

23. Eesti Rahvusraamatukogu kalender 2011
24. Rahvusraamatukogu tutvustav vaheleht päevalehes
25. Infopoliitika foorumi materjalid
26. EOD tutvustav reklaamtrükis
27. LIBERi kaardikonverentsi materjalid
28. Jõulukaardid

Rakendustrükised

29. Laenusedel (ühekordne). Koostaja laenuosakond
30. Laenusedel (kolmekordne). Koostaja laenuosakond
31. RVL-i tellimiskaart. Koostaja laenuosakond
32. Sundeksemplari teekonnaleht. Koostaja kogude arenduse osakond

ELEKTROONILISED VÄLJAANDED

Bibliograafiad

1. Uued Eesti raamatud. Koostaja L.Tenno
2. Nädal blogides: Riigikogu liikmete , ministrite ja europarlamenti saadikute kirjutised. Koostajad R. Margat, M. Võormann
3. Riigikogu liikmete kirjutised. Koostaja G. Eero
4. Eesti õigusbibliograafia 2008. Koostaja M. Ruttu

Referaatväljaanded

5. Summaria Iuridica. Koostaja T. Melts
6. Summaria Socialia. Koostaja T. Tammiksalu
7. Summaria Europensia. Koostaja Euroopa Liidu infokeskus

Uudiskirjanduse nimestikud

8. Humanitaarteaduste uudiskirjanduse nimestik. Koostaja M. Reimal
9. Infoteaduste uudiskirjanduse nimestik. Koostaja M. Stamm
10. Uued raamatud Euroopa Liidu infokeskuses. Koostaja Euroopa Liidu infokeskus
11. Uued raamatud: sotsioloogia, majandus, poliitika. Koostaja parlamendiinfo keskus
12. Uued raamatud: õigus. Koostaja M. Ruttu
13. Uued raamatud: rahvusvahelised organisatsioonid. Koostaja M. Lillemäe
14. Uut geograafia- ja kartograafiakirjandust. Koostaja kunstide teabekeskus
15. Uut kunstikirjandust. Koostaja E. Garšnek

16. Uut muusikakogudes. Koostaja N. Leppik

17. Uut teatri-ja filmikirjandust. Koostaja M. Karu

Standardid

18. Eesti Rahvusraamtukogu standardid (RRS)

LISA 3

RR-i TÖÖTAJATE PUBLIKATSIOONID 2009

Andresoo, Janne. E-raamatukogu tuleb pika sammuga! // Raamatukogu (2009) nr 6, lk 4.

Enna, Rita. Vaateid IFLA 2009 konverentsi näitusealalt ja suvekuumast Milanost // Raamatukogu (2009) nr 5, lk 35.

Heinmaa, Heidi. Hans Schmidt – suurvaim baltisaksa muusikaloos // 19. sajandi muusikaelu Eestis. Tallinn, 2008, lk. 163–206. (Eesti muusikaloo toimetised ; 9)

Idarand, Kai. Infoteaduste saal kuulub meile kõigile // Raamatukogu (2009) nr 4, lk 40.

Idarand, Kai. Raamat on võim. Kas ka e-raamat? // Raamatukogu (2009) nr 2, lk 36–37.

Idarand, Kai. Raamatukokku toasusse jalast võtmata ehk lugejate meelest parim infoportaal // Raamatukogu (2009) nr 6, lk 8–11.

Jaansen, Kristiina. Majandusteadlane Paul Krugman majanduskriisist // Riigikogu Toimetised (2009) nr 20, lk 226–228.

Jõgi, Margit ; Kont, Kate-Riin. Raamatukogustatistika näitajad ja lugejaküsitlused raamatukogutöö tulemuslikkuse hindamise ning teenuste kvaliteedi parendamise teenistuses : Eesti Rahvusraamatukogu näitel // Teenuse kvaliteet – raamatukogutöö tulemuslikkuse näitaja Tallinn, 2009, lk 151–181. (Eesti Rahvusraamatukogu toimetised ; 12B)

Kaunissaar, Külli. Nice'i sümbol on kandilise pea raamatukogu // Raamatukogu (2009) nr 4, lk 24–25 : ill.

Juurak, Raivo ; **Kopso, Ilmar.** Uus võib olla unustatud vana // Haridus (2009) nr 9/10, lk 35–38.

Kuiv, Anneli. Infopädevuse mõiste sai täiesti selgeks // Raamatukogu (2009) nr 1, lk 34–35.

Kukkur, Liina. Fondid kirjastustegevuse toetajana // Raamatukogu (2009) nr 4, lk 16–17.

Lauk, Siiri. Õige terminikasutus – loomusund või tüütu norm? // Raamatukogu (2009) nr 5, lk 21–22.

Liivamets, Maire. Kriitiku vabadusest // Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu aastaraamat. 18/19, 2006/2007. Tallinn, 2009, lk 11–20.

Pärli-Sillaots, Helga. Improvisatsioon mängutoosis ; Karjäär / Helga Pärli-Sillaots ; [toimetanud Georg Grünberg ; järelsõna: **Maire Liivamets**]. – Tallinn : Eesti Raamat, 2009. – 302 lk – (Eesti romaanivara).

Morn, Reed. Andke keisrile mis keisri ja Jumalale mis Jumala / Reed Morn ; [koostanud **Maire Liivamets** ; toimetanud Georg Grünberg ; sarja kujundus: Rudolf Pangsepp]. – Tallinn : Eesti Raamat, 2009. – 254 lk – (Eesti novellivara).

Lotman, Piret. Sada aastat arvude keeles // Raamatukogu (2009) nr 2, lk 32–33.

Lotman, Piret ; Lotman, Mihhail. Fennougristika eellugu ja Thomas Hiärne // Läänemere provintside arenguperspektiivid Rootsi suurriigis 16/17. sajandil. 3. Tartu, 2009, lk 206–230. (Eesti Ajalooarhiivi Toimetised ; 17).

Lusmägi, Sirje. *Atlas geographus* Isaac Newtoni raamatukogust // Raamatukogu (2009) nr 1, lk 13–15.

Mets, Õnne. “Eesti rahvarõivas sõnas ja pildis” nüüd kalendrina // Raamatukogu (2009) nr 6, lk 41.

Mets, Õnne. Käivitus e-raamatu projekt // Raamatukogu (2009) nr 4, lk 40.

Mets, Õnne. Rahvusraamatukogu avas kirjanduse ja keele ajaveebi // Raamatukogu (2009) nr 2, lk 22.

Mets, Õnne. RR-i e-uudised // Raamatukogu (2009) nr 1, lk 37.

Naan, Leili. Der Deutsche, Österreichische und Schweizer Lesesaal in der Estnischen Nationalbibliothek // Deutsch in Estland (2009) nr 27, lk 99–103.

Nilbe, Sirje. Semiautomatic merging of two universal thesauri: the case of Estonia // IFLA Satellite Pre-Conference of the Classification and Indexing Section “Looking at the Past and Preparing for the Future”, Florence, Italy, 20–21 August 2009. 10 lk URL:

<http://www.ifla2009satelliteflorence.it/meeting2/program/assets/Nilbe.pdf>

Olonen, Riin. Käärikul räägiti mäluasutuste koostööst ja infosüsteemide koosvõimest // Raamatukogu (2009) nr 4, lk 38–39.

Parts, Margit. Avaldamata teatmeteosed // Raamatukogu (2009) nr 5, lk 24–26.

Petina, Larissa. Early-printed Russian books in Estonian libraries // Linking the worlds of script and print : catalogues of European manuscripts and early printed books. London: Consortium of European Research Libraries, 2009, lk 65–75. (CERL Papers ; 9)

Reial, Mihkel. Digiteerimise tulevikku arutati Haagis // Raamatukogu (2009) nr 6, lk 39–40.

Riet, Ene. Eesti haridus ja töökogemus andsid hea põhja : intervjuu Eve Mähöneniga // Raamatukogu (2009) nr 3, lk 32–33.

Riet, Ene. ELNET Konsortsiumi esimeheks valiti TÜ Raamatukogu direktor Martin Hallik // Raamatukogu (2009) nr 5, lk 40.

Riet, Ene. Erialast tööd keegi pakkuma ei tule : intervjuu Katrin Ojalaga // Raamatukogu (2009) nr 3, lk 33–34.

Riet, Ene. Kes teeb, see jõuab : tegus päev Aino Müllerbeckiga // Raamatukogu (2009) nr 2, lk 29–31.

Riet, Ene. Kõige südamelähedasem on mulle kataloogimistöö : intervjuu Kadri Thalströmiga // Raamatukogu (2009) nr 6, lk 24–26.

Riet, Ene. Ma ei tunne, et oleksin Eestist väga kaugel : intervjuu Liina Grossiga // Raamatukogu (2009) nr 4, lk 26–27.

Riet, Ene. Märjamaa raamatukogu 1903–2008 // Raamatukogu (2009) nr 2, lk 21.

Riet, Ene. Puksoo ettekandepäev 2009 // Raamatukogu (2009) nr 2, lk 34.

Riet, Ene. Raamatukogutöö oli mulle nagu ärkamine : intervjuu Ilo-Katryn Maimetsaga // Raamatukogu (2009) nr 1, lk 30–32.

Riet, Ene. Soomes ollakse rohkem uutele tuulele valla : intervjuu Tiina Rinta-Jouppiga // Raamatukogu (2009) nr 5, lk 19–20.

Riet, Ene. Teenindusprotsessi juhtides alustagem naeratusest! // Raamatukogu (2009) nr 6, lk 35.

Riet, Ene. Tulevik lähtub kultuuripärandist // Raamatukogu (2009) nr 5, lk 29–30.

Riisalu, Katre. Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing innovatsiooniaastal // Raamatukogu (2009) nr 4, lk 4.

Riisalu, Katre. IAML 2008. seekord Itaalias // Raamatukogu (2009) nr 1, lk 35–36.

Riisalu, Katre. Muusika- ja kunstikogu kujunemislugu Rahvusraamatukogus // Raamatukogu (2009) nr 2, lk 13–16.

Riisalu, Katre. Päevakorral // Raamatukogu (2009) nr 4, lk 37.

Rood, Kristina. Otsinguportaal on kasutamiseks kõigile // Raamatukogu (2009) nr 6, lk 5–7.

- Schvak, Toomas.** Balti Raamatukoguhoidjate VIII Kongress Tallinnas // Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu aastaraamat. 18/19, 2006/2007. Tallinn, 2009, lk 34–44.
- Schvak, Toomas.** The European Library avas uuendatud veebilehe // Raamatukogu (2009) nr 2, lk 22.
- Schvak, Toomas.** Europeana Travel viib digitaalselt reisima // Raamatukogu (2009) nr 4, lk 41.
- Schvak, Toomas.** Mõttetalgud mõisas : mida teha digitaalse kutuuripärandiga? // Raamatukogu (2009) nr 6, lk 37.
- Solo, Külli.** Artiklite andmebaas ISE : unistus on saamas reaalsuseks // Raamatukogu (2009) nr 1, lk 22–23.
- Solo, Külli.** Eesti artiklite andmebaas ISE // Riigikogu Toimetised (2009) nr 19, lk 211–213.
- Solo, Külli.** Maailm muutub nagoonii–olge valmis! // Raamatukogu (2009) nr 5, lk 31.
- Solo, Külli.** Muutuvad trendid infootsingus – staatilisest veebist semantilise veebini // Riigikogu Toimetised (2009) nr 20, lk 207–211.
- Solo, Külli.** Peatus keset ristteed : rahvaraamatukogude koduloo andmebaasidest // Raamatukogu (2009) nr 3, lk 8–11.
- Stamm, Margit.** Võrumaa Keskraamatukogu 100 // Raamatukogu (2009) nr 6, lk 29.
- Talvi, Krista.** Koht linnaruumis 21. sajandil // Raamatukogu (2009) nr 5, lk 39.
- Viljamaa, Piret.** Parlamentaarsed uudised // Riigikogu toimetised (2009) nr 19, lk 214–226.
- Viljamaa, Piret.** Parlamentaarsed uudised // Riigikogu toimetised (2009) nr 20, lk 212–222.
- Viljamaa, Piret.** Samantha Power – ajakirjanik, teadlane, Ameerika Ühendriikide välispoliitika mõjutaja // Riigikogu toimetised (2009) nr 19, lk 227–228.
- Volt, Mihkel.** LIBER 2009 // Raamatukogu (2009) nr 6, lk 38–39.

LISA 4

RRi TÖÖTAJATE ETTEKANDED 2009

Fr. Puksoo 119. sünniaastapäevale pühendatud ettekandepäev *Raamatust, raamatukogust, raamatukoguhoidjast* (23.01., Tartu)

Eestimaa Kubermanguvalitsuse raamatukogu raamatutest (L. Petina)

Üleriigiline terminoloogianõupidamine (28.01., Tallinn)

Eesti Terminoloogia Ühing – roll, väljakutsed, võimalused (S. Lauk)

Linna- ja maakonna keskraamatukogude infopäev *Raamatukogude koduloo andmebaasid ja Eesti artiklite andmebaas ISE* (11.02., Tallinn)

Ülevaade rahvaraamatukogude kodulootööst ja andmebaasidest (K. Talvi)

Koostöölepingud Rahvusraamatukogu ja keskraamatukogude vahel kodulooteemaliste andmebaaside pidamisel (K. Solo)

Arenguvisionid seoses ISE ja kodulooliste andmebaasidega (K. Solo)

ERÜ kõnekoosolek *E-raamat ja ehe raamat* (27.02., Tallinn)

E-raamat ja e-raamatukogu (K. Felt)

Rahvusvaheline Lotmani seminar (27.02., Tartu)

Eestimaa Kubermanguvalitsuse raamatute kogu rekonstruktsioon (L. Petina)

Teadusraamatukogude talveseminar (04.–05.03., Kääriku)

Eesti Rahvusraamatukogu integreeritud otsingusüsteemiga portaal (K. Rood)

ELNET raamatukogudes kasutatavate süsteemide koostöövõime (L. Enok)

Tallinna Teadlaste Maja emakeelepäeva koosolek (11.03., Tallinn)

Emakeel vs oskuskeel (S. Lauk)

Eesti Teadusliku Seltsi koosolek (15.03., Lund)

Eesti raamat ja Nõukogude okupatsioon (P. Lotman)

Linna- ja maakonna keskraamatukogude direktorite nõupidamine Kultuuriministeriumis (17.03., Tallinn)

2008. aasta arvudes (M. Jõgi)

Eesti Rahvusraamatukogu teadus- ja arenduskeskuselt rahvaraamatukogudele 2009. aastal
(M. Volt)

Eesti Muusikakogude Ühenduse seminar *Muusikaandmebaasid internetis* (03.04., Tallinn)
Muusika andmebaasid Rahvusraamatukogus (A. Gergeležiu)

Läänemaa ja Hiiumaa rahvaraamatukoguhoidjate seminar (13.04., Haapsalu)
Eesti artiklite andmebaas ISE ja teised analüütilised andmebaasid (K. Solo)
Märksõnastamine. Uus märksõnastik EMS (S. Nilbe)
Lugejauuringust laiemalt ja lugejauuringust rahvaraamatukogus (A. Veinberg)
Eesti luule ja lugejate ilcumine (M. Liivamets)

Seminar Jõgeva maakonna raamatukogutöötajatele (15.04., Põltsamaa)
Rahvusraamatukogu e-teenused, andmebaasid ja Eesti artiklite andmebaas ISE (K. Solo)

Raamatukogunduse ettekandepäev *Raamatukogud ja koolitus* (16.04., Viljandi)
Raamatukoguhoidjad kui õpetajad (H. Ojasaar)

Linna- ja maakonna keskraamatukogude peaspetsialistide nõupidamine (23.04, Tallinn)
2008 aasta põhinäitajad ja ülevaade olukorrast käesoleval tööaastal (M. Jõgi)
Uuendus Eesti kutsesüsteemis – osakutse (K. Talvi)

Lääne-Virumaa raamatukoguhoidjate seminar (12.05., Rakvere)
Web 2.0 ja raamatukogud (K. Solo)

Twin Cities konverents *Innovation into practice* (13-16.05., Helsingi)
Current activities and services of the National Library of Estonia for Estonian public libraries (A. Kuiv)

Soome maakondade kultuurinõunike õppereis Kultuuriministeeriumi (26.05., Tallinn)
RR-i teadus- ja arenduskeskuse poolt rahvaraamatukogudele osutatavatest teenustest (M. Volt)

Jüri Uustalule pühendatud kultuurikonverents (30.05., Kullamaa)
Kooliuuendusliikumine Eestis (I. Kopso)

Kirjastajate Liidu üldkogu (11.06., Tallinn)
DIGAR ja kirjastaja (K. Felt)

Raamatu *History of education and pedagogical thought in the Baltic countries up to 1940 : an overview*
esitlus Eesti Pedagoogika Arhiivmuuseumis (11.06., Tallinn)

Eesti haridusloo uurimise senisest käigust (I. Kopso)

VIII Eesti IUG II osa (15.–16.06., Moka, Pärnumaa)

Eesti artiklite andmebaasist ISE (K. Solo)

ID-kaart ja ESTER. Rahvusraamatukogu nägemus (L. Enok)

CERLi vanaraamatu seminar *European Printed Heritage in Estonian Libraries* (18.06., Tallinn)

Russian early printed books in the Estonian libraries (L. Petina)

ERÜ maaraamatukogude suveseminar (30.06., Kurtna)

Web 2.0 ja raamatukogud (K. Solo)

IAMLi aastakonverents (05.–11.07., Amsterdam)

National Report (A. Gergeležiu)

Teadusraamatukogude suveseminar *Kultuuripärandi digitaalse säilitamise korraldamine* (18.–19.08.,
Palmse)

Teoksil olevatest ja tulevastest digiteerimisprojektidest (K. Kiisa)

Auviste sundeksemplar praktikas (K. Felt)

Euroopa projektide ühisest teostamisest (T. Schvak)

IFLA Satellite Pre-Conference of the Classification and Indexing Section *Looking at the Past and
Preparing for the Future* (20.08., Firenze)

Semiautomatic merging of two universal thesauri: the case of Estonia (S. Nilbe)

Harjumaa raamatukoguhoidjate seminar (22.09., Tallinn)

Riikliku statistika tähtsusest ja uutest näitajatest 2009. aastal (M. Jõgi)

Mälu ja mäletamine eesti kirjanduses (M. Liivamets)

Rahvusvaheline ümarlaud *Rahvusraamatukogude muusikaosakondade koostöö*
(12.–13.10., Moskva)

Muusika komplekteerimise ja autoriõiguse probleeme (A. Gergeležiu)

Kõnekoosolek *Teenuse kvaliteedi uuringud* (20.10., Tallinn)

Lugejate ootused e-raamatukogu portaalile – teenuse kvaliteedi uuring enne teenust (K. Idarand)

II teadus- ja erialaraamatukogude päev (22.10., Tallinn)

Eesti Rahvusraamatukogu otsinguportaal (K. Rood)

Põhja- ja Baltimaade kirikuajaloo doktorantide teadusseminar (22.–23.10., Tartu)

Lühiettekanne doktoritööst *Heinrich Stahl* looming oma ajastu ideoloogilises kontekstis (P. Lotman)

Oskuskeelepäev (12.11., Tallinn)

Eesti märksõnastiku loomislugu (S. Nilbe)

VIII TÜR kirjepäev (25.11., Tartu)

Valmimas on RDA – mis meist saab, Gabriel? (S. Nilbe)

Seminar *Digitaalne mälu III : Autoriõigus ja digitaalse sisu kättesaadavaks tegemine* (27.11., Tallinn)

Seminari ettekannete kokkuvõte (T. Schvak)

Tartu Ülikooli 90. aastapäeva konverents *Eestikeelne ülikool* (03.12., Tartu)

Oskuskeelekorraldusest tänapäeva Eestis (S. Lauk)

Kirjandusfoorum Paabeli Raamatukogu *Kirjandus – kas ja kuidas me teda näeme?*

(11.–12.12., Tallinn)

Eesti kirjanikud, te olete meile tuttavad! (M. Liivamets)

Domus Dorpatensise kultuuriõhtu sarjast *Schiller 250* (15.12., Tartu)

Friedrich von Schiller Eesti Rahvusraamatukogu Saksa saali kogus (rändnäitus)

(S. Zinovjeva)

LISA 5

NÄITUSED 2009

Jaanuar

- *Kullaketrajad. Illustratsioonid Fr.R.Kreutzwaldi loomingu põhjal*
- *Infinitimacy. Pamela Peepsoni naivistlikud joonistused*
- *Leedu: kultuur ja ajalugu. Näitus Leedu Millenniumi tähistamiseks / stendinäitus / Leedu Vabariigi Suursaatkond*
- *Kodust pagendatud: Birma põgenikud Tais / fotod / Avatud Eesti Fond, Tšehhi Vabariigi Suursaatkond*
- *RabaV. Maldon Otsa loodusfotod*
- *Kunst ilma käteta / postkaardid ja kalendrid / Suu ja jalaga maalivate kunstnike ühing*
- *Eesti menuraamat 2008 / raamatud*
- *Riigiraamatukogu haruldused / raamatud*

Veebruar

- *Kaunis Kolumbia / fotod / Kolumbia Suursaatkond Varssavis*
- *Kakskümmend aastat Madonnat maalides. Ove Büttneri juubelinäitus / maalid*
- *Ameerika-Poola kunstnik Irena Baruch Wiley 1906–1972 / graafika, maalid / Ameerika Ühendriikide Suursaatkond*
- *25 kaunimat Eesti raamatut ja 5 kaunimat Eesti lasteraamatut 2008 / raamatud*
- *Kaugel kodumaast: Ungari sõjavangid NSV Liidus / stendinäitus / Ungari Instituut*
- *Tallinn laste joonistustes*

Märts

- *Tallinna Botaanikaiaia kaunis loodus. Mare Iknojani fotod*
- *Uurimusi eesti regilaulu keelest. Raamatud ja artiklid Rahvusraamatukogu kogudest 19. sajandist kuni tänapäevani*
- *Meistri rännuteed mööda. Nikolai Roerichi Kesk-Aasia ekspeditsiooni jälgedes. Ljudmila Šapošnikova fotonäitus*
- *Erki Kasemets. Sirgvool / installatsioon*
- *Eesti saar Gulagi arhipelaagis. 90 aastat Aleksandr Solženitsõni sünnist / raamatud, dokumendid*

- *Tiiu Laur – 100 postrit. Rahvusraamatukogu näitused läbi aegade*

Aprill

- *Illustratsiooni võlu. Raamatuillustratsioonid Rahvusraamatukogu kunstikogust*
- *Läti ajalugu karikatuurides / Läti Rahvusraamatukogu, Läti Suursaatkond*
- *Veimevaka jälgedes. Näitus esemelisest rahvakultuurist / Tallinna Ülikooli tööõpetuse osakond koostöös Aet ja Jüri Kuuskemaaga*
- *Pintslil asemel fotokaamera. Tiina Gilli fotod*
- *Eesti rahvarõivas sõnas ja pildis Rahvusraamatukogu varamust / raamatud, dokumendid*
- *Fotoszene Deutschland. Kaasaegne saksa fotokunst / Goethe Instituut*

Mai

- *Manu Propria / Rahvusvaheline joonistustriennaal*
- *Muusikalisi aardeid Rahvusraamatukogust. 50 aastat muusikakogu Rahvusraamatukogus*

Juuni

- *Astronoomilised pildid. Rahvusvahelise astronoomia-aasta näitus / fotod*
- *Friedrich Fromhold von Martens 1845–1909, õigusteadlane / raamatud, artiklid Eesti Rahvusraamatukogu kogudest*
- *Harry Jürgens. Illustratsioonid 1979–2009 / raamatukujundused, bibliofiilsed väljaanded, ofordid kirjanduslikel teemadel, raamatud*
- *Eesti rahvakultuur / köitekunst*
- *Ukraina Saatkonna raamatukingitus*

August

- *Balti kogukonnad USA Washingtoni osariigis / Washingtoni Ülikooli Raamatukogu, Ameerika Ühendriikide Suursaatkond*
- *Kunstnikuraamatust prantsusköiteni / EKA üliõpilaste köitekunsti näitus*
- *Uku Masing 100 / luuleraamatud, teadustööd, esseistika, tõlked*

September

- *Vaikse vaatlemise keeles. Edgar Valter 80 / illustratsioonid, raamatud*
- *4 ruumi, 7 aega. Juhan Rodriku ja Tõnis Laanemaa maalid*
- *Aja märgid. Taani Graafikute Ühenduse juubelinäitus / Taani Instituut*

- *Šveitsi emigratsioon USA-sse* / stendinäitus / Läti Akadeemiline Raamatukogu
- *Reisilaev "Estonia" kirjas ja meeles. 15 aastat "Estonia" hukust* / raamatud, esemed

Oktoober

- *Hiina kaleidoskoop: Elu tänapäeva Hiinas* / foto / Hiina Rahvavabariigi suursaatkond
- *Kaksteist kuud ja teised looduse imed. Austria kunstniku Beate Rüschi maalid* / Austria Suursaatkond
- *Maret Olveti graafika*
- *Kaldakivid. Mare Iknojani fotod*
- *Ortszeit* / foto / Goethe Instituut

November

- *Tallinna 3. illustratsioonitriennaal Pildi jõud* / raamatuillustratsioonid
- *Rahumeelsest revolutsioonist Saksamaa ühtsuseni* / plakatinäitus / Saksamaa Suursaatkond
- *2008. aasta Soome kaunimad raamatud*

Detsember

- *Isaiah Berlin ja Riia tema ajastul* / stendinäitus / Läti Rahvusraamatukogu, Läti Vabariigi Suursaatkond
- *Kui tuled lähemale, kuuled mind. Tallinna Puuetega Noorte Keskuse „Juks” 15. aastapäeva tähistav näitus*
- *Lumesadu, kingisadu, pildisadu. RRI töötajate fotonäitus*

Rändnäitused 2009

- *25 kaunimat Eesti raamatut ja 5 kaunimat lasteraamatut 2008* – Soome Rahvusraamatukogus, Narva Muuseumis, Kanepi Raamatukogus, Chambray-les Tours'i mediateegis, Põhjamaade Raamatukogus Pariisis
- *Eesti riiklikud teenetemärgid* – Kohtla-Järve Keskraamatukogus, Narva Keskraamatukogus, Viljandi Keskraamatukogus
- *Fr.R.Kreutzwaldi loomingule pühendatud näitus Kullaketrajad* – Tapa Keskraamatukogus
- *Marie Under 125* – Hämeenlinna Raamatukogus Soomes, Eesti Majas Stockholmis
- *Arnold Rüütel 80* – Narva Muuseumis, Kuressaare Raegaleriis
- *Iseseisvust taastamas* – Eesti Maaülikoolis

- *Õpilaste eksliibrisenäitus Minu raamat 2008/* Tapa Keskraamatukogus, Viljandi Keskraamatukogus, Eesti Televisioonis
- *Kalevipoeg: Üks ennemuistne Eesti jutt* – Eesti Maaülikoolis
- *Läti ajalugu karikatuurides* – Eesti Televisioonis
- *Kasuline kokaraamat* – Soome raamatukogudes
- *Seitse sammu Soome-Eesti sillal* – Soome raamatukogudes
- *Edgar Valter 80: Vaikse vaatlemise keeles* – Eesti Televisioonis

LISA 6

EESTI RAHVUSRAAMATUKOGU PERSONAL 2009

Direksioon

Peadirektor – Janne Andresoo
Kogude direktor – Ülle Talihärm (ametikoht loodud 01.06.2009)
Tehnoloogiadirektor – Mihkel Reial
Haldusdirektor – Mati Kibin
Turundusjuht – Triin Soone
Välissuhete peaspetsialist – Mari Kannusaar (ametikoht loodud 01.02.2009)
Peabibliograaf – Kristel Veimann (selles ametikohal alates 01.05.2009)
Raamatukogusüsteemi peaspetsialist – Riin Olonen

Asjaajamisosakond

Asjaajamisjuht – Kadri Kesküla
Referent – Maie Raag
Jurist – Ago Oder
Arhivaar – Anu Maripuu
Fotograaf – Teet Malsroos
Ekspediitor – Ene-Mall Talve (selles osakonnas alates 01.10.2009)
Ekspediitor – Boris Pats (selles osakonnas alates 01.10.2009)

Raamatupidamine

Pearaamatupidaja – Taimi Saar
Peaõkonomist – Marika Lillepuu
Vanemraamatupidaja – Kaire Reinujaan
Vanemraamatupidaja – Juta Pant
Vanemraamatupidaja – Ester Mäeloog
Raamatupidaja – Õie Paesoo
Raamatupidaja – Lidia Kuljus
Raamatupidaja – Tiina Raju

Personaliosakond

Osakonnajuhataja – Heli Naeris
Konsultant – Ursula Airik

Teadus- ja arenduskeskus

Keskuse juhtaja – Mihkel Volt
Keskuse juhataja asetäitja – Hela Ojasaar
Koolituse peaspetsialist – Krista Talvi
Koolitusspetsialist – Liia Rebane (alates 12.01.2009 kuni 03.07.2009)
Ajakiri „Raamatukogu” peatoimetaja – Ene Riet
Juhtiv spetsialist – Kati Plukk
Juhtiv spetsialist – Kai Idarand
Juhtiv spetsialist – Margit Jõgi

Juhtiv spetsialist – Siiri Lauk
Teaduskoordinaator – Anneli Kuiv
Vanemteadur – Piret Lotman
Projektijuht – Toomas Schvak
Teabesaali juhataja – Margit Stamm
Eesti kirjanduse referent – Maire Liivamets
Referent – Siivi Frey (selles keskuses alates 01.02.2009)

Kogude arenduse osakond

Osakonnajuhataja-peaspetsialist – Kairi Felt (selles ametikohal alates 01.06.2009)
Juhtiv spetsialist – Mai Valtna
Juhtiv spetsialist – Leie Juha
Juhtiv spetsialist – Svea Aabreldaal
Juhtiv spetsialist – Agne Ojassaar (lapsehoolduspuhkusel)
Sille Kurjamaa (kuni A. Ojassaare lapsehoolduspuhkusel viibimiseni)
Töörühma juht – Made Viljur-Voit (lapsehoolduspuhkusel kuni 31.05.2009)
Töörühma juht – Aime Dello
Töörühma juht – Ene Vilipus
Vanembibliograaf – Anne Ainz (kuni 31.12.2009)
Vanembibliograaf – Ivi Kuldkepp (kuni 31.12.2009)
Vanembibliograaf – Anne-Ly Utsar
Vanembibliograaf – Airi Mürk (kuni 31.12.2009)
Vanembibliograaf – Marju Saul
Vanembibliograaf – Piret Räpp
Vanembibliograaf – Tiiu Landsberg (kuni 31.12.2009)
Vanembibliograaf – Elve Kuuskmäe
Vanembibliograaf – Lembi Männik
Vanembibliograaf – Tiiu Daniel
Vanembibliograaf – Luule Joost
Vanembibliograaf – Sille Kurjamaa põhiametikoht
Vanembibliograaf – Alla Voinova
Vanembibliograaf – Ülle Laos
Vanemraamatukoguhoidja – Helle Klementi
Vanemraamatukoguhoidja – Pille Lepik
Vanemraamatukoguhoidja – Marin Kimm
Vanemraamatukoguhoidja – Merle Raid
Vanemraamatukoguhoidja – Pille Martin
Vanemraamatukoguhoidja – Mall Valdmees
Vanemraamatukoguhoidja – Ellen Ustav
Vanemraamatukoguhoidja – Boris Buracinschi
Vanemraamatukoguhoidja – Ilmar Kopso
Vanemraamatukoguhoidja – Merike Olvet
Vanemraamatukoguhoidja – Signe Vaimand (lapsehoolduspuhkusel)
Liina Puusepp (kuni S. Vaimandi lapsehoolduspuhkusel viibimiseni)
Vanemraamatukoguhoidja – Tatjana Palav
Vanemraamatukoguhoidja – Anne Vest
Raamatukoguhoidja – Katrin Kompus
Raamatukoguhoidja – Maie Valm
Raamatukoguhoidja – Helmi Lukas
Tegevtoimetaja – Leili Tenno

Tegevtoimetaja – Kadi Mälton
Assistent – Hilvi Tusti
Assistent – Hillar Sulg

Kogude osakond

Osakonnajuhataja-peavarahoidja – Kaire Lass
Juhtiv spetsialist – Reet Odraks
Erikogude juhataja – Silvi Kurbel (kuni 30.11.2009)
Raamatute kogu juhataja – Krista-Viivika Kats
Perioodikakogu juhataja – Siiri Põldmaa
Vanemteadur – Larissa Petina
Vanemarhivaar – Anniki Vahkal
Vanaraamatu spetsialist – Urve Sildre
Vanaraamatu spetsialist – Ruth Hiie
Vanaraamatu spetsialist – Sirje Lusmägi
Vanembibliograaf – Olga Rüütel
Vanemraamatukoguhoidja – Leelo Kurbel
Vanemraamatukoguhoidja – Helle Remmelt
Tea-Vaike Sein
Vanemraamatukoguhoidja – Eneken Elias
Vanemraamatukoguhoidja – Krista Härm
Vanemraamatukoguhoidja – Piret Pruuli
Vanemraamatukoguhoidja – Katrin Belkina (lapsehoolduspuhkusel)
Margit Peegel (kuni K. Belkina lapsehoolduspuhkusel viibimiseni)
Vanemraamatukoguhoidja – Marit Martson
Vanemraamatukoguhoidja – Tiina Mäeots
Vanemraamatukoguhoidja – Ene Ots (lapsehoolduspuhkusel)
Kristiina Rüütel (kuni E. Otsa lapsehoolduspuhkusel viibimiseni)
Vanemraamatukoguhoidja – Tiina Väljako
Vanemraamatukoguhoidja – Terje Tiik
Vanemraamatukoguhoidja – Inna Leppiko
Vanemraamatukoguhoidja – Liis Tamm
Raamatukoguhoidja – Maria Vassiljeva
Raamatukoguhoidja – Pille Soe
Raamatukoguhoidja – Siiri Vahur
Raamatukoguhoidja – Valli Otspere
Raamatukoguhoidja – Leena Lillepõld
Raamatukoguhoidja – Mare Vain
Raamatukoguhoidja – Kersti Pärtelpoeg
Raamatukoguhoidja – Kaia Liiv (M. Peegli põhikoht)
Raamatukoguhoidja – Maiu-Silvi Värk
Raamatukoguhoidja – Liidia Adamson

Laenuosakond

Osakonnajuhataja – Sirje Roogna
Osakonnajuhataja asetäitja – Ülle Asi
Juhtiv spetsialist – Heli Kuusik
Humanitaarsaali juhataja – Krõõt Liivak
Üldlugemissaali juhataja – Enel Eestleol

Saksa, Šveitsi ja Austria saali juhataja – Leili Naan (selles osakonnas alates 01.02.2009)
Registratuuri juhataja – Ruth Rimmelgas
Juhtiv konsultant – Mari Eerme
Juhtiv konsultant – Saale-Ariane Kreegi (kuni 02.08.2009)
Konsultant – Mihkel Kõrbe (selles osakonnas alates 01.02.2009)
Töörühma juht – Esta Kivimägi
Töörühma juht – Signe Suursöödi
Infospetsialist – Aita Korb
Infospetsialist – Tiina Ritson
Infospetsialist – Kai Ellip
Infospetsialist – Kea Susi (lapsehoolduspuhkusel)
Merike Harvo (kuni K. Susi lapsehoolduspuhkusel viibimiseni)
Infospetsialist – Ade Hintsov
Infospetsialist – Igne Kullamaa
Infospetsialist – Elo Jakobson (lapsehoolduspuhkusel kuni 30.03.2009)
Piret Heinsaar (kuni 10.02.2009)
Anneli Vorms (alates 02.03. 2009 kuni 30.09.2009)
Infospetsialist – Mari Reimal
Infospetsialist – Riina Tammai
Konsultant – Maarika Paun (selles osakonnas alates 01.02.2009)
Sabina Zinovjeva (selles osakonnas alates 01.02.2009)
Vanembibliograaf – Kerttu Kuuse
Vanembibliograaf – Tiia Sau
Vanemraamatukoguhoidja – Mari-Ann Männama (kuni 31.12.2009)
Vanemraamatukoguhoidja – Liia Andros
Vanemraamatukoguhoidja – Tatjana Õunapuu
Vanemraamatukoguhoidja – Regina Pats
Vanemraamatukoguhoidja – Heli Mirma
Vanemraamatukoguhoidja – Kersti Teelem
Vanemraamatukoguhoidja – Riina Kärner
Vanemraamatukoguhoidja – Ülle Kullamaa
Raamatukoguhoidja – Sune Teemaa
Raamatukoguhoidja – Airi Andresoo
Raamatukoguhoidja – Juta Valgma
Raamatukoguhoidja – Liive Paapstel
Raamatukoguhoidja – Luule Krafft
Raamatukoguhoidja – Tiina Reinpalu
Administraator – Lilia Rojak
Administraator – Anna-Liisa Leiar
Administraator – Jaanika Aunapuu

Kunstide teabekeskus

Keskuse juhataja – Katre Riisalu
Keskuse juhataja asetäitja – Eha Garšnek
Juhtiv spetsialist – Aurika Gergeležiū (sellel ametikohal alates 01.05.2009)
Kunstisaali juhataja – Ülle Gurkina
Muusikasaali juhataja – Linda Tõnisson
Teatri- ja filmisaali juhataja – Kaja Loel
Töörühma juht – Tiina Kruup
Töörühma juht – Heidi Heinmaa

Töörühma juht – Marika Koha
Infospetsialist – Ülle Tamm
Infospetsialist – Meeli Karu
Infospetsialist – Aino-Marie Treu
Infospetsialist – Sirje Reemets
Infospetsialist – Rena Tüür
Infospetsialist – Kertu Mits
Infospetsialist – Malle Laanmets
Infospetsialist – Tiina Võsu
Infospetsialist – Tiina Aasmann
Infospetsialist – Reet Luhaloo
Infospetsialist – Nansi Leppik
Infospetsialist – Helen Põldmäe
Infospetsialist – Kristin Sirp (lapsehoolduspuhkusel)
Infospetsialist – Anne Noevere (kuni 31.12.2009)
Infospetsialist – Mari Luhaäär (kuni 23.08.2009)
Mare Mauer (kuni 31.12.2009)
Merike Saarepera (kuni 31.12.2009)
Infospetsialist – Juta Saava
Vanembibliograaf – Tiina Allik
Vanembibliograaf – Virve Külaviir
Vanembibliograaf – Krista Ott (kuni 30.11.2009)
Anne Lentsius (alates 01.12.2009)
Vanembibliograaf – Tiina Sokk
Vanembibliograaf – Tiia Rebassoo
Vanembibliograaf – Pille Priisalu
Vanemraamatukoguhoidja – Katri Kiik
Tegevtoimetaja – Mari Sibul

Parlamendiinfo keskus

Keskuse juhataja – Marju Rist
Keskuse juhataja asetäitja – Eve Nurk
e-teenuste peaspetsialist – Kristina Rood
Juhtiv spetsialist – Külli Solo
Juhtiv spetsialist – Rita Hillermaa
Juhtiv spetsialist – Margit Mikson
Parlamendi lugemissaali juhataja – Tiina Kallas
Õiguskirjanduse lugemissaali juhataja – Tiina Koot
Ühiskonnateaduste saali juhataja – Eve Toomra
Teatmesaali juhataja – Mare Kurvet
Töörühma juht – Katrin Ordlik
Töörühma juht – Siiri Männamaa (lapsehoolduspuhkusel)
Kristiina Jaansen (S. Männamaa lapsehoolduspuhkusel viibimiseni)
Töörühma juht – Jane Makke
Infospetsialist – Helve Liiv (kuni 02.08.2009)
Infospetsialist – Riina Hallikmäe (kuni 09.12.2009)
Infospetsialist – Ivi Smitt (lapsehoolduspuhkusel kuni 06.09.2009)
Infospetsialist – Gerli Eero
Infospetsialist – Pille Naar
Infospetsialist – Ilona Kõrgema

Infospetsialist – Maia Ruttu
Infospetsialist – Mai Vöörmann
Infospetsialist – Mirel Püss (lapsehoolduspuhkusel)
Jekaterina Vaiksalu (kuni M. Püssi lapsehoolduspuhkusel viibimiseni)
Infospetsialist – Krista Mesek
Infospetsialist – Kristin Tedre
Infospetsialist – Margit Tammur
Infospetsialist – Tiia Melts
Infospetsialist – Lii Suurpalu
Infospetsialist – Vive Ott
Infospetsialist – Külli Uuemõis
Infospetsialist – Meeli Sõlg (lapsehoolduspuhkusel alates 04.09.2009)
Helen Müüri-sepp (alates 04.05.2009 kuni 03.07.2009)
Marili Rähn (kuni M. Sõlg'i lapsehoolduspuhkusel viibimiseni)
Infospetsialist – Marika Lillemäe
Infospetsialist – Krista Reimann
Infospetsialist – Anneli Allikas (lapsehoolduspuhkusel)
Grete Veedla (lapsehoolduspuhkusel alates 07.12.2009)
Infospetsialist – Rika Margat
Infospetsialist – Karmen Linask (lapsehoolduspuhkusel kuni 31.08.2009)
Infospetsialist – Tiina Tammiksalu
Infospetsialist – Kristiina Jaanseni põhikoht
Infospetsialist – Piret Viljamaa
Infospetsialist – Marge Allandi
Infospetsialist – Mari Teede
Vanembibliograaf – Ülle Lepp (kuni 31.12.2009)
Vanemraamatukoguhoidja – Sirje Mänd
Vanemraamatukoguhoidja – Meeli Pajula
Raamatukoguhoidja – Signe Kruus
Assistent – Marika Johanson

Euroopa Liidu infokeskus

Keskuse juhataja – Anu Nestor
Projektijuht – Liina Kukkur
Infospetsialist – Li Lind
Infospetsialist – Margit Parts
Infospetsialist – Merle Tõniste
Infospetsialist – Kristiina Volt

Normandmete osakond

Osakonnajuhataja-peaspetsialist – Sirje Nilbe
Osakonnajuhataja asetäitja – Merle Filippov
Juhtiv spetsialist – Annika Oherde
Juhtiv spetsialist – Margot Süve (lapsehoolduspuhkusel)
Katrín Sõrmus (kuni M. Süve lapsehoolduspuhkusel viibimiseni)
Juhtiv spetsialist – Urve Erm
Vanembibliograaf – Ilona Tulp
Vanembibliograaf – Helju Kaljuvee
Vanembibliograaf – Marje Saarmets

Vanembibliograaf – Karin Kangur
Vanemtoimetaja – Pille Reinart
Vanemtoimetaja – Ellen Kiloman
Vanemtoimetaja – Kadri Metsik

Kogude säilitusosakond

Moodustatud alates 01.09.2009 säilitus- ja ennistusosakonna ning köitmisosakonna tööülesannete liitmisel.

Osakonnajuhataja – Mari Siiner (kuni 31.08.2009)
Osakonnajuhataja – Kadi Kiipus
Juhtiv spetsialist – Ave Tarvas
Talituse juhataja – Riina Ilomets
Talituse juhataja – Hille Kask
Hooldustehnoloog – Malle Eisen
Infotehnoloog – Kadri Merila
Konservaator-2.kategooria – Urve Kolde
Konservaator-2.kategooria – Vilja Ventsel
Konservaator-3.kategooria – Tiina Hirvesoo (lapsehoolduspuhkusel)
Konservaator-3.kategooria – Tiina Aarna
Konservaator-3.kategooria – Indrek Oper
Konservaator-4.kategooria – Nele Jõhvik
Konservaator-4.kategooria – Maris Allik
Konservaator-keemik – Kati Ernits (lapsehoolduspuhkusel alates 01.03.2009)
Kadi Liimand (alates 01.10.2009 kuni K. Ernitsa
lapsehoolduspuhkusel viibimiseni)
Konservaator-keemik – Olinde Pajuste
Kunstnik – Sirje Kriisa
Mikrofilmi operaator – Katrin Parve
Mikrofilmi operaator – Liivi Nurmik
Köitja – Elle Nisu
Köitja – Jüri Kruk
Trükkal – Raivo Vahtra
Hooldustehnik – Malle Peenema
Hooldustehnik – Helgi Jõhvik
Hooldustehnik – Margit Mölder
Vanemraamatukoguhoidja – Ilo Kermik (kuni 31.05.2009)

Digiteerimisosakond

Osakonnajuhataja – Signe Tõnisson
Juhtiv spetsialist – Heli Anier
Vanembibliograaf – Anne Viires
Vanembibliograaf – Külli Kaunissaar
Vanembibliograaf – Merike Ruiso
Vanembibliograaf – Reet Hein (kuni 31.01.2009)
Vanembibliograaf – Pille Kaiv (kuni 25.02.2009)
Digiteerija – Helve Siska
Digiteerija – Eva Püvi
Digiteerija – Laura Püvi
Digiteerija – Milvi Triik
Digiteerija – Merilin Kruut

Digiteerija – Aari Paju (kuni 30.11.2009)
Digiteerija – Indrek Sarapuu
Talituse juhataja – Neeme Laane
Paljundusoperaator – Lija Mätas
Paljundusoperaator – Eva Falk
Paljundusoperaator – Virve Pavlov

Infosüsteemide osakond

Osakonnajuhataja – Mihhail Ottmaa
Juhtiv insener – Tarmo Argus
Digiteerimise peaspetsialist – Krista Kiisa (sellel ametikohal alates 01.04.2009)
Digitaalse säilitamise peaspetsialist – Liina Enok (sellel ametikohal alates 01.04.2009)
Infotehnoloog – Maris Ringvee (kuni 30.11.2009)
Infotehnoloog – Mihkel Laur (alates 03.08.2009 kuni 22.09.2009)
Süsteemi peadministraator – Martin-Allan Jalakas
Süsteemi administraator – Meelis Mihhailov
Süsteemi administraator – Marti Miller
Süsteemi administraator – Ivar Allik
Süsteemi administraator – Kristjan Lass (alates 24.11.2009)
Programmeerija – Marge Piik
Programmeerija – Urmas Sinisalu
Tehnikatalituse juhataja – Vello Veskioja
Vaneminsener – Vello Tenner
Helioperaator – Marika Luite
Sidetehnik – Margus Neudorf

Konverentsikeskus

Keskuse juhataja – Tiiu Nõmm
Administraator-helitehnik – Erika Sarapuu
Helitehnik – Fred Martinson

Avalike suhete osakond

Osakonnajuhataja – Önne Mets
Avalike suhete spetsialist – Annika Kubja (lapsehoolduspuhkusel alates 24.08.2009)
Liili Raava (alates 02.03.2009 kuni A. Kubja
lapsehoolduspuhkusel viibimiseni)
Mari Orro (alates 02.03.2009 kuni A. Kubja
lapsehoolduspuhkusel viibimiseni)
Avalike suhete spetsialist – Marju Allik
Turundusspetsialist – Rita Enna
Toimetaja – Inna Saaret
Veebimeister – Andrus Igalaan
Arvutigraafik – Margit Plink

Näituste osakond

Osakonnajuhataja – Katrin Männi
Osakonnajuhataja asetäitja – Lea Hein

Projektijuht – Külli Ummer
Projektijuht – Helena Ljovkina (lapsehoolduspuhkusel)
Kunstnik – Tiiu Laur
Näitusemeister – Karl Kallavus
Tehniline teostaja – Toomas Tammaru

Haldusosakond

Osakonnajuhataja – Innar Reinsalu (kuni 15.09.2009)
Ervin Demenštein (sellel ametikohal alates 21.09.2009)
Töödejuhataja – Tiiu-Malle Pällo
Töödejuhataja – Jossif Braschinsky
Administraator – Galina Silla
Töökeskkonna ja tuleohutuse spetsialist – Igor Volke
Sisekujundaja – Sulev Vahtra
Laohoidja – Ellen Seinberg
Varustaja – Tiiu Jõhvik
Tehnik – Rein Silla
Elektrik – Rein Kuusik
Elektrik – Aleksandr Pirogov
Elektrik-automaatik – Mihhail Pirogov (kuni 06.01.2009)
Elektromehhaanik – Vassili Leevik
Ehitusremonditööline – Toomas Kupper
Ehitusremonditööline – Märta Kauna
Maaler-viimistleja – Maria Tsuprik
Ventilatsioonilukksepp – Gennadi Kozlov
Santehnik – Sergei Šabanov
Turvatalituse juhataja – Katrin Sepp
Valveadministraator – Hilda Rukholm
Valveadministraator – Milvi Orunuk
Veotalituse juhataja – Jaanus Uibo
Autojuht – Raivo Meil (kuni 18.01.2009)
Autojuht – Tiit Kruuse
Autojuht – Erik Rosalka

Majandusosakond

Osakonnajuhataja – Dea Mägi
Administraator – Tiiu Adok
Riietehoidja – Õie Olonen
Riietehoidja – Reet Põlts
Riietehoidja – Evi Kivistik
Riietehoidja – Tiiu Nelke
Riietehoidja – Maime Murs
Riietehoidja – Mare Närepea
Koristaja – Endla Putku
Koristaja – Ingrid Kruuse
Koristaja – Klara Porman
Koristaja – Svetlana Smirnova
Koristaja – Tatjana Smirnova
Koristaja – Ille Paemets

Koristaja – Elle Käär
Koristaja – Galina Suprunovitš
Koristaja – Maie Nõmmiste
Koristaja – Õie Lint
Koristaja – Elle Kulm
Koristaja – Laine Martinson
Koristaja – Anne Viira
Koristaja – Natalia Antropova
Koristaja – Irina Kutuzova
Koristaja – Õilme Torop
Koristaja – Reet Jaanhold
Koristaja – Silvi Muruste
Koristaja – Anne Prints
Koristaja – Jevgeni Veršinin
Koristaja – Karita Pihelpuu (kuni 04.09.2009)
Koristaja – Aime Jõemaa (kuni 09.11.2009)
Koristaja – Niina Kuzmina (kuni 09.11.2009)
Koristaja – Irina Marsova-Vershinina (kuni 09.11.2009)
Postitalituse juhataja – Kadri Liik (kuni 30.09.2009)
Ekspediitor – Urve Sulg (kuni 30.09.2009)